

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 15Co/104/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4115230499
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 11. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Eva Mészárosová
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2022:4115230499.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Bratislave v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Evy Mészárosovej a členov senátu JUDr. Márie Hajdínovej a JUDr. Silvie Walterovej, v právnej veci žalobcu: C. J. Z. T. Z. A. O. Č. , F. C.I. XX.X.XXXX, Q. T. F., Š. Č.. XXX/X I., zastúpený JUDr. Pavol Gráčik, advokát, Nitra, Farská č. 40, proti žalovanému: News and Media Holding a.s., Bratislava, Einsteinova č. 25, IČO: 47 256 281, zastúpený Škubla & Partneri s. r. o., Bratislava, Digital Park II, Einsteinova č. 25, IČO: 36 861 154, za ktorú koná Mgr. Martin Škubla, o ochranu osobnosti a zaplatenie nemajetkovej ujmy 50.000,- €, na odvolanie žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Bratislava V. zo dňa 8. marca 2018, č. k. 15 C 34/2016-212, takto

rozhodol:

I. Rozsudok Okresného súdu Bratislava V. zo dňa 8. marca 2018, č. k. C 34/2016-212, **p o t v r d z u j e**. 15

II. Žalovanému **p r i z n á v a** nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %.

o d ô v o d n e n i e :

1.1. Súd prvej inštancie rozsudkom zo dňa 8.3.2018, č. k. 15 C 34/2016-212, zamietol žalobu žalobcu a žalovanému priznal nárok na plnú náhradu trov konania. Rozhodnutie právne odôvodnil ustanovením Čl. 19, Čl. 26 Ústavy Slovenskej republiky, § 11, § 13 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka. V odôvodnení uviedol, že žalobca sa žalobou domáhal, aby súd uložil žalovanému povinnosť 1. odstrániť zo svojho webového sídla článok s názvom „Nitra má s neonacistami problémy roky, štátne orgány zlyhávajú“, zároveň je žalovaný povinný písomne požiadať o odstránenie tohto príspevku z webového sídla www.archive.org <<http://www.archive.org>>, ako aj požiadať prevádzkovateľov vyhľadávačov Google, Bing a Yahoo! o odstránenie výsledkov súvisiacich s týmto článkom, to všetko do 3 dní od právoplatnosti rozhodnutia, 2. zverejniť na svojom webovom sídle ako aj v týždenníku Plus 7 dní ospravedlnenie žalobcovi s nasledovným znením: „Dňa 7. februára 2014 bol na webovom sídle žalovaného-<<http://www.plus7dni.sk/plus-7dni/domov/nitra-ma-neonacistami-problemy-roky-statne-organy-zlyhavaju.html>> zverejnený článok „Nitra má s neonacistami problémy roky, štátne orgány zlyhávajú“, rovnako ako v čísle 6 týždenníka Plus 7 dní, datovaného ku dňu 6.2.2014, na stranách 11 - 13, v ktorom boli o osobe C. J. uverejnené nepravdivé tvrdenia v podobe spájania jeho osoby s priamymi útokmi na návštevníkov baru Mariatchi v Nitre, ako aj o tom, že je členom (dokonca vodcom) skupiny ľudí, ktorá terorizuje ľudí v centre mesta Nitra. Z obsahu článku tiež bola zrejmá tvrdená spojitosť osoby C. J. s neonacistami, fašizmom a nacizmom. Všetky tieto informácie nie sú pravdivé, podložené, sú urážajúce a tým neoprávnene a neodôvodnene zasahujú do práv na ochranu osobnosti a za ich uvedenie a zverejnenie sa týmto C. J. ospravedlňujeme.“, do jedného mesiaca odo dňa právoplatnosti rozhodnutia a 3. zaplatiť žalobcovi sumu 50.000 €, do 3 dní od právoplatnosti rozhodnutia. Dôvodil tým, že v týždenníku PLUS 7 DNÍ č. 6 zo dňa 6.2.2014, ktorého žalovaný je vydavateľom, bol uverejnený článok pod názvom „Terorizovaní“ s podtitulom „Nitra má roky problémy s neonacistami, štátne orgány zlyhávajú“ od autora H. G.. V článku

je vo vzťahu k jeho osobe uvedené: „O úrovni tých, čo uprostred Nitry terorizujú ľudí, svedčí fakt, že ich údajný vodca C. S. má od samotných neonacistov prezývku Q.“ (ďalej len výrok A) „Okrem toho sa pouliční bitkári zapájajú aj do „národného hnutia“, ako najnovšie prezývajú fašizmus. Agresori z Walhaly pochodovali opakovane s E. P... Priami účastníci útokov C. J...“ (ďalej len výrok B), zároveň je na jednej z fotiek v článku zverejnená fotografia jeho osoby, na ktorej má vyznačenú tvár červenou kružnicou. Okrem zverejnenia jeho celého mena a priezviska došlo k zverejneniu jeho postavy, vrátane tváre, čo ho jednoznačne identifikuje. Obsah článku v žalobcovi a aj v jeho okolí vyvoláva záver, že on má byť zodpovedný, priamo účastný a navyše aj páchatelom skutkov, ktoré sú v článku opísané - útoky na osoby, ktoré mali byť hosťami v pohostinstve Mariatchi v Nitre v októbri a decembri roka 2013, ide o udalosti, ktoré boli početne medializované a v rámci ktorých malo (podľa prebiehajúcich trestných vyšetrovaní a správ z médií) dôjsť k ublíženiu na zdraví, ničeniu majetku a výtržníctvu. Zároveň však z obsahu článku v súvislosti s jeho osobou jednoznačne vyplýva záver, že je „neonacismom“ a „fašizmom“, prípadne sympatizantom týchto hnutí potláčajúcich ľudské práva. Prebiehajúce trestné konanie vedené pred KR PZ v Nitre pod ČVS: KRP-216/1-VYS-2014 Hs, žiadnym spôsobom nepreukázalo, ani z vykonaných dôkazov (kamerové záznamy, výsluchy svedkov, poškodeného...) nevyplývala akákoľvek súvislosť medzi jeho osobou a akýmkoľvek hnutím typu nacizmus, fašizmus alebo im podobné, tieto hnutia nie sú s jeho osobou ani len vzdialene spájané a zároveň ich súvislosť s jeho osobou nie je a ani nikdy nebola predmetom tohto trestného konania. Konanie žalovaného spočíva v označení, resp. spájaní osoby žalobcu s „terorizovaním ľudí v centre Nitry ako vodca tých, ktorí terorizujú; priamy účastník útoku na návštevníkov dotknutého klubu a s prívržencami hnutí ako fašizmus/nacizmus“ vykazuje všetky zákonné znaky neoprávneného zasahovania do integrity osobnosti žalobcu zahŕňajúcej jej jednotlivé znaky uvedené v ustanoveniach § 11 a nasl. Občianskeho zákonníka. Ak je konkrétna fyzická osoba spájaná s kritizovanou alebo odsudzujúcou činnosťou, ide pravidelne o zásah do práva na česť a dôstojnosť takejto osoby. Ak dôjde k takýmto zásahom verejnou publikáciou, napr. v celoštátne distribuovanej tlači, bude takýto zásah spravidla objektívne spôsobilý do značnej miery znížiť dôstojnosť a vážnosť fyzickej osoby v spoločnosti, ako to má na mysli ustanovenie § 13 ods. 2 Občianskeho zákonníka, dokonca sa nevyžaduje ani spôsobenie škodlivého následku. Podľa žalobcu údaje uvádzané v predmetnom článku jednoznačne znižujú jeho vážnosť, česť a dôstojnosť a sú evidentne nepravdivé. Z dôvodu, že poskytnutie ospravedlnenia a odstránenie nezákonného zásahu do žalobcovej osobnosti, teda morálne zadostučinenie nie je postačujúce, požaduje aj primerané finančné zadostučinenie vo forme nemajetkovej ujmy. Skutočnosť, že bol označený za vodcu skupiny terorizujúcu centrum Nitry, spájanie jeho osoby s neonacizmom a fašizmom navyše takým spôsobom, že s jeho osobou vrátane postavy a tváre sa mohla v tejto nepravdivej súvislosti zoznámiť široká verejnosť, mu znepríjemňuje život nielen po spoločenskej, ale aj pracovnej - podnikateľskej stránke, ktorú mu navyše sčasti znemožňuje. Došlo k prerušeniu obchodnej spolupráce s obchodnými partnermi z minulosti, pre ktorých nie je „dost dobrým“ a najmä „vhodným“ pre pokračovanie v obchodnej spolupráci, následkom zverejnenia predmetného článku a urážlivých nepravdivých tvrdení o jeho osobe.

1.2. Žalovaný neuznal nároky žalobcu a žalobu považoval za neopodstatnenú. Podľa jeho názoru zverejnením článku realizoval svoje právo na slobodu prejavu plne v súlade s Čl. 26 Ústavy Slovenskej republiky a ak by aj zverejnením článku došlo k zásahu do práva na ochranu osobnosti žalobcu, k čomu podľa jeho názoru nedošlo, tak takýto zásah by nebol považovaný za neoprávnený, pričom vzhľadom na okolnosti posudzovanej veci tento zásah nepresiahol hranice primeranosti. Podľa žalovaného všetky žalobcom napádané skutkové tvrdenia sú pravdivé a všetky hodnotiace úsudky majú vecný základ v skutočných dejoch. Dôvodil, že napádaný článok sa venoval téme vyšetrovania útokov na študentský bar Mariatchi v Nitre v októbri a decembri 2013, pri ktorom útočníci vybíjali okná, kopali hostí do hláv, mlátili ich a bili päťami (dokonca aj ženy). Objasňovanie takejto závažnej trestnej činnosti je možné jednoznačne považovať za otázku verejného záujmu, čo potvrdzuje aj nález Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. IV. ÚS 107/2010, zo dňa 28.10.2010, podľa ktorého „Vecou verejnou je nesporne aj činnosť štátnych orgánov, vrátane orgánov činných v trestnom konaní. Existuje preto verejný záujem na tom, aby verejnosť dostala informácie týkajúce sa ich činnosti“. Uverejnením predmetného článku tak žalovaný iba naplňoval jeden zo základných účelov tlače, a to informovanie verejnosti o otázkach legitímneho verejného záujmu. Predmetnej téme sa navyše venovali takmer všetky spravodajské médiá na Slovensku. K výroku A („O úrovni tých...“) žalovaný uviedol, že tento predstavuje hodnotiaci úsudok autora článku, ktorý má vecný základ v skutočných dejoch. Žalobca nie je nikde v článku označený za fašistu, nacistu alebo sympatizanta týchto hnutí. Ak sa v článku hovorí, že žalobca má mať od neonacistov prezývku Q. nie je možné z toho vyvodit', že bol v článku označený za neonacistu. Poukázal tiež na skutočnosť, že žalobca bol označený len za údajného vodcu, nešlo

teda o tvrdenie faktu, že vodcom skupiny je skutočne on. Pokiaľ žalobca tvrdí, že sa nikdy nehlásil k hnutiam ako nacizmus, neonacizmus, fašizmus a nezdieľa nimi hlásané ideály, žalovaný poukázal na fotografie žalobcu v tričku „Národný odpor“, t. j. hnutia, otvorene sa hlásiaceho k nacistickej ideológii, dostupné na stránke <<http://www.cz/content/slovenski-neonacisti-mieria-do-parlamentu>>. K výroku B („Okrem toho sa pouliční bitkáři ...“) žalovaný uviedol, že článok je potrebné posudzovať v celom jeho kontexte, nemožno samostatne hodnotiť výrok, ktorý žalobca účelovo vytrháva z kontextu. Predmetný výrok hovorí o tom, že žalobca, I. T. a D. R. ako vtedajší šéf Slovenskej pospolitosti, kandidovali za Ľudovú stranu Naše Slovensko v parlamentných voľbách v roku 2010. Z predmetného výroku však nie je možné vyvodiť žiaden záver o tom, že by bol žalobca označený za páchatel'a predmetného útoku na hostí v bare. Žalobca bol v predmetnej veci obvinený zo spáchania trestného činu ublíženia na zdraví v súbehu s prečinom výtržníctva. Pokiaľ teda článok hovorí o tom, že žalobca bol jedným z útočníkov (nie však útočník), ide o pravdivý výrok, ktorý má navyše základ aj vo vyšetrovacom spise. Ako sa uvádza na str. 15 uznesenia generálnej prokuratúry č. k. XIV Gv 7/14/1000-58, ktoré žalobca predložil ako dôkaz, žalobca sa na mieste činu nachádzal, a teda bol aj jedným z účastníkov vyššie uvedených útokov. Prezumpcia nevinu bola v článku riadne dodržaná. Predmetný výrok je aj s ohľadom na uvedené pravdivý, pričom žalobcu absolútne žiadnym spôsobom neoznačuje za páchatel'a útokov na hostí v bare Mariatchi. K osobe žalobcu, ktorý napáda neprípustnosť uverejnenia jeho fotografie a mena v článku, žalovaný poukázal na to, že zverejnenie fotografie si nevyžadovalo súhlas žalobcu, nakoľko článok má spravodajský charakter, a teda sa naň vzťahuje spravodajská licencia podľa ustanovenia § 12 ods. 3 Občianskeho zákonníka, išlo pritom o osobu obvinenú zo spáchania trestného činu ublíženia na zdraví v súbehu s prečinom výtržníctva. Navyše žalobca ako kandidát na poslanca do Národnej rady Slovenskej republiky predstavoval a predstavuje osobu verejného záujmu a teda bol rovnako povinný strpieť zverejnenie informácie o svojej osobe. Poukázal aj na nález Ústavného súdu Českej republiky, sp. zn. I. ÚS453/03: „Vecou verejnou je nielen všetka agenda štátnych inštitúcií, ako aj osôb pôsobiacich vo verejnom živote, t.j. napr. činnosť politikov, úradníkov, sudcov, advokátov, alebo kandidátov či čakateľov na tieto funkcie, vecou verejnou je aj umenie, vrátane novinárskych aktivít, showbiznisu a ďalej všetko, čo na seba upútava verejnú pozornosť. Tieto záležitosti môžu byť verejne posudzované.“ V zmysle uvedeného bol žalobca povinný strpieť uverejnenie informácií o svojej osobe (t. j. fotografie, ako aj mena a priezviska), nakoľko bol osobou verejného záujmu, navyše obvinenou z páchania trestnej činnosti. Článok pritom prezentoval tému verejného záujmu (vyšetrovanie páchania trestnej činnosti).

1.3. Žalobca v replike namietal, že žalovaný sa scestne snaží navodiť dojem, že jeho článok mal súvisieť s prezentovaním informácií o postupe orgánov činných v trestnom konaní. Vo vzťahu k jeho osobe však článok žiadnym spôsobom neinformoval o postupe orgánov činných v trestnom konaní, naopak, bol vykreslený ako páchatel' útoku bez toho, aby k tomu bol náležitý podklad, ktorým môže byť len právoplatné odsudzujúce rozhodnutie. Ak žalovaný chcel článkom informovať o „veci verejnej“, ktorou sa rozumie činnosť štátnych orgánov, toto nijako neumožňuje písať o jeho osobe v takom duchu, ako to spravil, navyše v súvislosti s tým, že jeho osoba nie je na základe vyšetrovania predmetného skutku s páchaním trestnej činnosti nijako spojená a nebol za ňu nijako (ani len priestupkovo) postihnutý. Podľa argumentácie žalovaného hodnotiaci úsudok predstavuje neobmedzenú svojvôľu autora v otázke uvádzania akýchkoľvek tvrdení, ktoré netreba (a navyše nie je možné) overovať. Žalobca namietal, že v prípade hodnotiaceho úsudku ale je možné skúmať, či tento hodnotiaci úsudok vychádza z pravdivého základu. Aj hodnotiaci úsudok podlieha určitým kritériám, ktoré nesmie presiahnuť: založenie na pravdivej informácii, primeranosť formy verejnej prezentácie, primárny cieľ kritiky nesmie byť zneuctenie osoby, logickosť odôvodnenia z uvádzaných záverov. Ani jedno z týchto kritérií nebolo vo vzťahu k jeho osobe dodržané. Namietal spôsob obrany žalovaného, podľa ktorého, ak sa v spojitosti s určitým tvrdením použije spojenie „údajne“, automaticky to znamená, že sa z vodcu stane „údajný vodca“, teda osoba, ktorá s vodcovstvom vlastne nemá ani nič spoločné. S takýmto spôsobom uvažovania nesúhlasil. Do úvahy je nevyhnutné brať celkový dojem, ktorý článok a v ňom použité tvrdenia vyvolá u čitateľa. Podľa žalovaného záver o hlásení sa žalobcu k ideám neonacizmu je podložený fotografiami, na ktorých je oblečený v tričku s nápisom „Národný odpor“. Tieto fotografie priamo v článku uverejnené neboli, žalovaný ich dokladá až k vyjadreniu k žalobe, pričom sa tým snaží poukázať na pravdivosť jeho tvrdenia o žalobcovej príslušnosti k ideám neonacizmu (hoci toto aj v žalobe výslovne poprel). K samotnému tričku uviedol, že ho dostal od svojho známeho, mal ho na sebe párkrát. Podľa názoru žalobcu, názov, ktorý je na ňom uvedený, nepropaguje neonacistické názory. V minulosti sa zaoberal touto problematikou a došiel k záveru, ktorý mu tiež bol predstretý osobou, ktorá mu tričko darovala, že ide o hnutie, ktorého cieľom je boj proti nespravodlivému sociálnemu systému bez ohľadu na akékoľvek rasové alebo etnické otázky, pričom jeho najdôležitejším záujmom je spravodlivé rozdeľovanie sociálneho bohatstva. O tom svedčia aj

odborné závery uvádzané súvisiacou vedeckou literatúrou (vychádza zo stavu po rozhodnutí Ústavného súdu Českej republiky zo dňa 28.11.2011 sp. zn. IV. ÚS 2011/10, na ktoré odkazuje žalovaný). „Národný odpor prestal v roku 2009 využívať akékoľvek formy svojej propagácie s výnimkou internetu... V dnešnej dobe už Národný odpor funguje vo veľmi malej miere... a z otvorene neonacistického sa stalo skôr anti-systémové a anarchistické hnutie.“ prevzaté z Diplomovej práce E. D. vypracovanej na Právnickej fakulte Masarykovej univerzity v akad. roku 2012/2013. Nosenie trička s nápisom „Národný odpor“ zo žiadnej osoby ešte neonacistu nespravilo, s ohľadom na uvedené je nevyhnutné nazerať na predmetnú problematiku komplexne. Žalobca vyjadrenie žalovaného k časti, kde je jeho osoba označená ako priamy účastník útokov, považuje za snahu o popieranie základnej logiky. Snaží sa navodiť dojem, že slovné spojenie „priamy účastník“ nie je to isté ako páchatel', resp. osoba, ktorá sa sama dopúšťa alebo zúčastňuje na nejakom útoku, ale ide o niekoho, kto sa na rovnakom mieste v rovnakom čase nachádzal. Podľa online verzie slovenského jazyka je účastníkom ten, „kto sa na niečom zúčastňuje“. Osoba, ktorá je v rovnakom čase na rovnakom mieste, avšak sa priamo určitého konania (napr. útoku) nezúčastňuje, môže byť označená ako „svedok“, „prítomný“... Spôsob obrany žalovaného preto žalobca považoval za nie mienený vážne. K časti vyjadrenia žalovaného o osobe žalobcu žalobca namietal, že sa naňho ako na verejne činnú osobu nemôže hľadieť. Ako kandidát a člen politickej strany vystupoval v roku 2010 a článok bol uverejnený 4 roky po jeho kandidatúre. Zároveň predložil potvrdenie o tom, že v roku 2012 ukončil svoje pôsobenie v strane. Nikdy nezastával žiadnu politickú funkciu, okrem kandidatúry v roku 2010 politicky činný nebol. K otázke nemajetkovej ujmy uviedol, že v predmetnom období sa snažil začať podnikáť. Od roku 2010 bol jediným konateľom a spoločníkom spoločnosti CY Blue Slovakia, s.r.o. Podnikanie sa rozbiehalo pomaly a postupom času začal získavať zákazky. Uvedením predmetného článku a najmä jeho nepravdivým obsahom však došlo k tomu, že viacerí jeho obchodní partneri odriekli vzájomnú spoluprácu, na ktorej už boli dohodnutí. Niektorí tak urobili telefonicky, čo preukázať už nevie, avšak niektorí tak spravili písomne (e-mailom), pričom výslovne uviedli, že s ním z dôvodu spájania ho s neonacizmom a útokmi na návštevníkov podniku Mariatchi podľa obsahu článku nechcú spolupracovať. Pripojil maily od JÁNOŠÍK Gold, s.r.o. z 28.3.2014 (hodnota zákazky cca 5.000,- €), Q. R. ml. živnostník zo dňa 20.3.2014 (hodnota zákazky cca 6.700,- €) a zákazkový list od spoločnosti BMB-Tech s.r.o. na hodnotu cca 4.400,- €, navrhoval vypočúť konateľa tejto spoločnosti na dôvod odrieknutia spolupráce so spoločnosťou žalobcu.

1.4. Žalovaný v duplike uviedol, že (v súvislosti s tvrdením žalobcu, že jeho osoba nie je na základe výsledkov vyšetrovania predmetného skutku nijako spojená s páchaním trestnej činnosti) žalobca bol v čase publikovania článku obvinený zo spáchania trestného činu ublíženia na zdraví v súbehu s prečinom výtržníctva. O zastavení trestného stíhania v tejto veci rozhodla generálna prokuratúra až dňa 31.7.2015, teda takmer rok a pol po publikácii článku. Vzhľadom na to, že v čase publikácie článku išlo o legitímnu tému verejného záujmu a žalobca bol jedným z obvinených (dôvodné podozrenie o možnom spáchaní trestného činu žalobcom existovalo v danom čase aj na strane orgánov činných v trestnom konaní), žalovaný bol oprávnený informovať verejnosť o vyšetrovaní a podrobnostiach týkajúcich sa útokov na bar Mariatchi, ktoré boli podkladom pre spomínané trestné stíhanie. Na podporu svojho právneho názoru žalovaný poukázal na nález Ústavného súdu Slovenskej republiky, sp. zn. IV. ÚS 107/2010: „Ak navrhovateľ bol v čase uverejnenia inkriminovaného článku objektívne v postavení podozrivého, nemožno vydavateľovi tlače vytykať to, že ho ako podozrivého (na základe informácií od orgánov činných v trestnom konaní) prezentoval.“ Žalobca v čase uverejnenia článku nebol len podozrivý z trestnej činnosti, ale bolo voči nemu aj vznesené obvinenie. Existoval teda vyšší, kvalifikovanejší stupeň podozrenia z páchania trestnej činnosti. Podľa nálezu Ústavného súdu Slovenskej republiky, sp. zn. II. ÚS 326/2009: „Výrok týkajúci sa trestného stíhania možno v zásade posúdiť len z hľadiska daného dňa a nie neskoršieho vývoja trestného stíhania. Neskorší vývoj udalostí možno vziať do úvahy, ale nie jednostranným spôsobom.“ K označeniu pojmom „údajný vodca“ žalovaný uviedol, že v tomto prípade nejde o skutkové tvrdenie, ale iba o hodnotiaci úsudok, resp. polemický výrok. Uvedené možno vyvodiť najmä z formulácie tvrdenia polemickým, nejednoznačným spôsobom, pričom autor článku netvrdí, že žalobca je skutočne vodcom skupiny uvedenej v článku. V súvislosti s týmto konštatovaním žalovaný poukázal na právny názor vyjadrený v náleze Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. IV. ÚS 107/2010, zo dňa 28.10.2010, v zmysle ktorého: „V danom prípade neboli v inkriminovanom článku informácie týkajúce sa navrhovateľa uverejnené ani formou faktov (skutkového tvrdenia, že navrhovateľ si objednal vraždu primátora mesta P.), ani formou hodnotiaceho úsudku (tvrdenia, že na základe existujúceho podozrenia vyplývajúceho zo zistení policajných orgánov si navrhovateľ aj skutočne vraždu objednal), ale iba informácie polemického charakteru o tom, že „... nájomnú vraždu poslanca a primátora metropoly pod T. si mal údajne objednať istý p. podnikateľ. Za službu mal pravdepodobne už aj zaplatiť vykonávateľovi.“ Použité slová „si mal údajne“, resp. „mal pravdepodobne“ majú polemický charakter, čo

nespochybňuje ani krajský súd.“ Na podporu svojho právneho názoru, že použitím uvedeného označenia nedošlo k zásahu do práva na ochranu osobnosti žalobcu žalovaný poukázal aj na názor vyjadrený v náleze Ústavného súdu Českej republiky, sp. zn. II. ÚS 357/96, podľa ktorého „polemické výroky zásadne vylučujú zásah do práva na ochranu osobnosti podľa § 11 a nasl. občianskeho zákonníka, pretože každý názor, stanovisko, kritika a to dokonca nielen polemicky uvedená, je zásadne prípustná, pretože sloboda prejavu je jednou z najdôležitejších zásad demokratickej spoločnosti a súčasne pravdivosť polemických výrokov z dôvodu ich povahy nemožno dokazovať.“ Žalovaný uviedol, že podľa informácií zverejnených v článku, ale aj iných médiách, sa neonacisti v Nitre stretávajú pravidelne v podniku Walhala, ktorý sídli priamo naproti baru Mariatchi. Žalovaný považoval v tejto súvislosti za nemenej zaujímavé poukázať na článok s názvom "P. volič z Walhaly", zverejnený dňa 14.3.2016 na webovej stránke Denníka N <https://dennikn.sk/P.-volic-walhaly/>. Podľa zverejnených informácií „na webovej stránke „Pánskeho kartového klubu Walhala“, zrušenej po medializácii smutného prípadu, som sa prvýkrát stretol s menom J.. Jedným zo štyroch správcov stránky bol totiž istý „C. F.“, občianskym menom „C. J.“. Zverejnené informácie tak vyvolávajú minimálne otázky, že žalobca mohol skutočne byť jedným z „vodcov“ skupiny, keďže spravoval aj facebookovskú stránku neonacistického klubu Walhala, v ktorom sa táto skupina pravidelne stretávala. K členstvu žalobcu v hnutí Národný odpor žalovaný poukázal na to, že ide o hnutie, ktoré sa otvorene hlási k neonacistickej ideológii. Opakovane poukázal na rozhodnutie Ústavného súdu Českej republiky sp. zn. IV. ÚS 2011/10, zo dňa 28.11.2011, v ktorom súd konštatoval, že ide o neonacistickú organizáciu, založenú na rasovej a etnickej neznášanlivosti, xenofóbii, antisemitizme používajúcu násilie voči skupinám obyvateľov. Argumentácia žalobcu vybranými pasážami z diplomovej práce (o anti-systémovom a anarchistickom hnutí) je v tomto smere irelevantná a nemá dostatočnú váhu na to, aby účinne poprela závery Ústavného súdu Českej republiky konštatované v spomínanom rozhodnutí. K slovnému spojeniu „priamy účastník“ žalovaný zotrval na tom, že použitie tohto spojenia v súvislosti s osobou žalobcu bolo v tomto prípade na mieste. Pojem účastník v žiadnom prípade nemožno stotožniť s pojmom páchatel'. Ilustroval to na prípade dopravnej nehody, kedy účastníkom dopravnej nehody je rovnako aj ďalšia osoba, ktorá sa o vznik nehody nijakým spôsobom nepričinila, no bola zúčastnená na nehodovej udalosti. Žalovaný pritom žalobcu v článku neoznačil ani za podozrivého, a už vôbec nie za páchatela trestného činu, ako sa to snaží navodiť žalobca. Tvrdenia žalobcu zjavne predstavujú iba jeho subjektívne pocity, ktoré však nemajú žiaden základ v napádanom článku. K žalobcovi ako osobe verejného záujmu žalovaný nesúhlasil s názorom, že verejne činnou osobou je len tá osoba, ktorá aj ako verejne činná osoba vystupuje. Podľa jeho názoru žalobca predstavoval a predstavuje osobu absolútneho verejného záujmu a to vzhľadom na to, že kandidoval za poslanca Národnej rady Slovenskej republiky za politickú stranu Ľudová strana Naše Slovensko v parlamentných voľbách 2010 a je teda zrejme, že sa politicky angažoval a to v spojitosti s kontroverznou politickou stranou. Túto skutočnosť možno vyvodiť tiež z názorov odbornej verejnosti a súdnej praxe, podľa ktorých osobami verejného záujmu sú aj osoby verejne činné v rôznych oblastiach, teda nepochybne aj v politike a vo všeobecnosti tiež osoby, ktoré na seba pútajú záujem verejnosti. Žalovaný tiež poukázal na skutočnosť, že v čase publikovania článku bola predmetná kauza značne medializovaná a požívala veľký záujem zo strany širokej verejnosti. V spojitosti s tým, že sa týkala objasňovania závažnej trestnej činnosti sa preto nepochybne stala legitímnou témou verejného záujmu. Podľa žalovaného v prípade žalobcu šlo v čase zverejnenia článku prinajmenšom o osobu relatívneho verejného záujmu. K uplatňovanej nemajetkovej ujme žalovaný uviedol, že nároky žalobcu vyplývajúce z toho, že obchodní partneri s ním ukončili spoluprácu v dôsledku uverejneného článku, čo osvedčuje zákazkovými listami, sú nárokmi z titulu náhrady škody a nie z titulu náhrady nemajetkovej ujmy.

1.5.1. Zistený skutkový stav súd prvej inštancie vyhodnotil tak, že v prejednávanej veci ide o stretnutie práva na informácie a ich šírenie (Čl. 26 ústavy) s právom na ochranu osobnosti (Čl. 19 ústavy), teda základných ústavných práv, ktoré stoja na rovnakej úrovni. Pre demokraciu, chápanú ako vládu ľudu, ľuďom a pre ľud, je životnou nutnosťou šírenie informácií, myšlienok a názorov, či už pochvalných alebo kritických preto, aby bola verejnosť zásobená všetkými dostupnými faktami nevyhnutnými na vyvolanie kvalitnej debaty vo veciach celospoločenského záujmu a následného utvárania názorov jednotlivcov, alebo pre dosiahnutie konsenzu o konaní a obstarávaní vecí celospoločenského záujmu. Sloboda prejavu však nie je bezbrehá; ústavne zaručené právo vyjadrovať svoje názory je obsahovo obmedzené právami iných, najmä právami uvedenými v Čl. 19 ústavy. Kofúzia oboch práv sa realizuje práve napríklad pri aplikácii § 11 a nasl. Občianskeho zákonníka v súvislosti s uplatňovaním občianskoprávnej ochrany osobnosti. Úlohou súdu bolo skúmať a prihliadať na všetky okolnosti prípadu tak, aby jednému právu nebola bezdôvodne daná prednosť pred právom druhým. Súd skúma mieru - intenzitu tvrdého porušenia základného práva na ochranu osobnosti a to v kontexte so slobodou

prejavu a právom na informácie, so zreteľom na požiadavku proporcionality uplatňovania týchto práv a ich ochranu a skúmal, či existovala príčinná súvislosť medzi nimi. Súd prvej inštancie konštatoval, že predmetom ochrany osobnosti fyzickej osoby je právo na občiansku česť a ľudskú dôstojnosť, ktorú konkrétna fyzická osoba získala a požíva v spoločnosti dobrú povesť. Česť fyzickej osoby je výrazom úcty, uznania a ocenenia, alebo súhrnne povedané, vážnosť konkrétnej fyzickej osoby, ktorú požíva pre svoje postoje a správanie sa u ostatných členov spoločnosti a ktorá ovplyvňuje posudzovanie jej postavenia a uplatňovania v spoločnosti. Rozsah uvedeného práva sa v priebehu ľudského života vyvíja a mení v súvislosti s jeho uplatňovaním v spoločenskom dianí. Najčastejšou formou zásahu sú skutkové tvrdenia a hodnotiace úsudky a to za splnenia podmienky, že ide o porušenie neoprávnené, protiprávne. Skutkové tvrdenia majú povahu objektívnu, hodnotiace úsudky sú vždy subjektívne, lebo vyjadrujú názor toho, kto úsudok prednáša. Je potrebné robiť rozdiel medzi kritikou a neoprávneným zásahom, pričom rozdiel medzi nimi je potrebné vidieť v rozhodujúcom hľadisku pravdivosti, vernosti, objektívnosti a cieľa, ktorý je konkrétnym prejavom sledovaný. Zákonná ochrana je teda daná, len ak vytykané prejavy sú neoprávneným zásahom do práva na ochranu osobnosti, sú zásadne nepravdivé, alebo pravdu skresľujúce a ak takýto zásah je objektívne spôsobilý narušiť alebo ohroziť práva chránené ustanovením § 11 Občianskeho zákonníka. Nemožno priznať právo na ochranu občanovi, ktorý konal protispoločensky a publikácia takýchto skutočností je kritikou a oprávneným zásahom proti spoločenským nešvárom, pričom kritika je oprávnená, ak nie sú prekročené medze vecnej kritiky (opierajúcej sa o pravdivé skutočnosti) a ak je primeraná obsahom i formou. Preto bolo úlohou súdu zistiť, či uverejnením článku došlo k rozširovaniu nepravdivých údajov, spôsobilých zasiahnuť do práva na ochranu osobnosti, pričom bolo potrebné prihliadať na významnú skutočnosť, či celkové vyznenie informácií uverejnených v článkoch zodpovedali pravde.

1.5.2. Žalobca sa domáhal ochrany svojej cti formou uverejnenia ospravedlnenia, upustenia od šírenia informácií a tiež náhrady nemajetkovej ujmy v zmysle § 13 ods. 2 Občianskeho zákonníka. Súd prvej inštancie vychádzal zo znenia článku a žalobcom vytykaných nepravdivých tvrdení o jeho osobe v článku; v súlade s ustanovením § 191 C.s.p. vyhodnotil dokazovanie vykonané výsluchom účastníkov, svedka a dôkazy listinami a dospel k záveru, že žalobe nemožno vyhovieť. Mal za to, že žalovaný uverejnením napádaného článku realizoval svoje ústavné právo podľa Čl. 26 Ústavy Slovenskej republiky. Predmetom článku je téma všeobecného záujmu - trestná činnosť páchaná skupinami obyvateľov, konkrétne útokov na študentský bar Mariatchi v Nitre a kritika orgánov štátu v súvislosti s vyšetrovaním týchto a iných podobných útokov, pričom téma je dlhodobo medializovaná. Zásadnou informáciou v tomto článku je, že útokov sa majú dopúšťať osoby hlásiace sa k ideológii neonacizmu, že centrom stretávania sa týchto osôb je podnik Walhala a charakteristika tohto podniku a neefektivita polície pri vyšetrovaní extrémizmu. V kontexte článku súd informácie, ktoré sú v ňom uvedené o žalobcovi nepovažoval ani za nepravdivé, ani za znevažujúce a teda za spôsobilé zasiahnuť do jeho práva na ochranu osobnosti, najmä občianskej cti a ľudskej dôstojnosti. V konaní mal za preukázané, že žalobca v roku 2010 kandidoval do Národnej rady Slovenskej republiky na kandidátke kontroverznej strany Ľudová strana Naše Slovensko a že v čase zverejnenia článku bol osobou vyšetrovanou a obvinenou pre útok na bar Mariatchi dňa 1.1.2014. Ako osoba uchádzajúca sa o verejnú politickú funkciu a osoba obvinená zo spáchania trestného činu bol jednoznačne osobou verejného záujmu. Pokiaľ ho autor článku označil za údajného vodcu neonacistov s prezývkou Q., toto spojenie je možné považovať za polemický výrok a hodnotiaci úsudok autora, ktorý má vecný základ v skutočných dejoch. Autor mal o žalobcovi objektívne informácie od svedkov útoku, od polície, z verejných zdrojov na internete, z ktorých je nesporné, že žalobca sa prezentoval v oblečení s označením skupín propagujúcich neonacizmus, že sa minimálne od roku 2008 zúčastňoval na pochodoch organizovaných extrémistickými skupinami na Slovensku, rovnako aj o spojení žalobcu s klubom Walhala, keď bola verejne dostupná informácia, že bol administrátorom webovej stránky tohto klubu (v tom čase). Rovnako je pravdivá informácia, že žalobca bol priamym účastníkom útokov. Súd tvrdenia žalobcu prezentované na pojednávaní o tom, že nevedel, že trička, ktoré mu boli darované a ktoré nosil, propagujú extrémistické skupiny, považoval za účelové, rovnako aj odôvodňovanie jeho účasti na pochodoch, kde mal voziť len kamarátov a známych a tiež, že nevedel, že v klube Walhala sa stretávajú neonacisti. To, že nosil oblečenie neonacistických skupín, zúčastňoval sa na pochodoch týchto skupín a trávil čas v klube s takýmito osobami objektívne naznačuje, že s takýmito skupinami minimálne sympatizoval bez ohľadu na to, že to verbálne popiera alebo tvrdí, že o tom nič nevedel. Ak je potom spájaný s neonacistami, sám svojou prezentáciou toto vyvolal. Za vyslovene nepravdivé súd považoval jeho tvrdenie, že nemal s klubom Walhala a jeho vedením nič spoločné. Toto jeho tvrdenie absolútne vyvracia jeho vlastná výpoveď pred vyšetrovateľom ako je citovaná v uznesení generálnej prokuratúry, kde sám uvádza, že na Silvestra 2013 bol prevádzkarom v klube, že klub zatváral o 3,00

hod. Z tejto výpovede tiež vyplýva, že v danom čase bol na mieste útoku (dokonca mal fyzický stret s ďalšou osobou), opísal, kto napadol p. S. a aj, že potom, čo tento ležal na zemi, z miesta odišiel. Je teda pravdivé tvrdenie, že bol priamym účastníkom útokov, v čase uverejnenia článku bol pre útok obvinený. Nič na pravdivosti tohto tvrdenia nemení fakt, že v júli 2015 bolo trestné stíhanie voči nemu zastavené, keď bolo preukázané, že útok na p. S. nespáchal on. Žalobca ako osoba, ktorá sa prezentovala svojou príslušnosťou k neonacistickým skupinám a v čase uverejnenia článku bola obvinená zo spáchania viacerých závažných trestných skutkov, je povinná strpieť aj kritiku svojho správania sa a teda aj nepríjemnú publicitu, pričom súd prvej inštancie nezistil, že by táto kritika bola neprimeraná. Nebol preukázaný zlý úmysel, či zlá pohnútko na strane autora článku, nesúlad s novinárskou etikou, či nekonanie v dobrej viere. Súd prvej inštancie dospel k záveru, že zobrazenie fotografie žalobcu v článku bolo v súlade s ustanovením § 12 ods. 3 Občianskeho zákonníka vykonané primeraným spôsobom v rámci zákonnej spravodajskej licencie, fotografia bola získaná z verejne prístupných zdrojov a jej uverejnenie vecne a tematicky ilustruje účel článku. Vykonaným dokazovaním súd prvej inštancie dospel k záveru, že žalovaný svoje právo a povinnosť na šírenie informácií nerealizoval na úkor práv žalobcu na ochranu osobnosti. Konštatoval, že keďže uverejneným článkom nezistil neoprávnenosť zásahu do občianskej cti žalobcu, nie sú dané predpoklady pre použitie prostriedkov ochrany v zmysle § 13 Občianskeho zákonníka a už vôbec pre priznanie nemajetkovej ujmy podľa § 13 ods. 2 Občianskeho zákonníka. Nie je preukázaním zníženia dôstojnosti žalobcu v značnej miere skutočnosť, že viacerí jeho obchodní partneri v dôsledku uverejneného článku vypovedali s ním spoluprácu najmä preto, že nebol preukázaný neoprávnený zásah, keďže informácie v článku neboli nepravdivé, pričom žalobca nepreukázal príčinnú súvislosť medzi článkami a vznikom nemajetkovej ujmy, ale vyčíslil len škodu - ušlý zisk.

1.5.3. Vzhľadom na to, že žalovaný bol v konaní úspešný v celom rozsahu, súd prvej inštancie mu priznal plnú náhradu trov konania, použijúc ustanovenia § 255 ods. 1, § 262 ods. 1, ods. 2 C.s.p.

2. Proti rozsudku súdu prvej inštancie, v celom jeho rozsahu, podal v zákonnej lehote odvolanie žalobca, dôvodiac ustanovením § 365 ods. 1 písm. b), d), f) a h) C.s.p. K posúdeniu jeho osoby ako osoby verejného záujmu s ohľadom na skutočnosť, že kandidoval do Národnej rady Slovenskej republiky uviedol, že v čase uverejnenia článku a zasiahnutia do jeho osobnostných práv uplynuli 4 roky od jeho „kandidatúry“. Nikdy predtým a ani potom (t. j. nikdy okrem jednorazovej kandidatúry v roku 2010) sa o žiadnu verejnú funkciu neuchádzal a ani nezastával žiaden post, ktorý by mohol byť označený ako verejná funkcia. Pracuje ako kuchár v reštaurácii a popritom sa snaží rozbehnúť podnikanie primárne v stavebnej oblasti (v podnikaní mu však žalovaný výraznou mierou zabránil zverejnením predmetného článku, čo v konaní preukázal reakciami vtedajších obchodných partnerov, ktorí odmietli s ním spolupracovať z dôvodu, že bol v predmetnom článku vykreslený ako vodca tyranov v centre Nitry a tiež neonacista). Z vyššie uvedených dôvodov ho nie je možné považovať za osobu verejného záujmu. Ak by na základe jednorazovej kandidatúry do Národnej rady Slovenskej republiky v roku 2010 mal byť považovaný za osobu verejného záujmu ešte 4 roky po takejto iniciatíve, znamenalo by to, že už bude osobou verejného záujmu zrejme navždy. Verejnosť však nemá dôvod o jeho osobu prejavovať akýkoľvek záujem, lebo nijako verejne nepôsobí a ani sa o to nesnaží. Podľa žalobcu považovanie jeho osoby za osobu verejného záujmu negoval aj samotný autor článku, keď na pojednávaní dňa 14.12.2017 uviedol, že osoba žalobcu je na verejnosti veľké nič. V súvislosti s posúdením jeho osoby ako osoby verejného záujmu vzhľadom na obvinenie z útoku na prevádzkara poukázal žalobca na to, že v texte článku sa nespomína to, že mal byť „len“ obvinený, naopak, v tejto súvislosti je jasne konštatovaná jeho vina, keď bol označený za priameho účastníka útokov na návštevníkov klubu Mariatchi („Priami účastníci útokov „C. J.“). Z obsahu článku vyplýva, že je vykreslený ako páchatel', o čom svedčí aj veta: „O úrovni tých, čo uprostred Nitry terorizujú ľudí, svedčí fakt, že ich údajný vodca C. J. ...“. Podľa žalobcu nie je možné informovať o nejakej osobe, hoci obvinenej zo spáchania trestného činu ako o páchatel'ovi, a to dokonca ani zo strany orgánov činných v trestnom konaní, nieto ešte novinármi: „Prezumpciu neviny porušujú výroky orgánov činných v trestnom konaní o obvinenom zverejnené v masmédiách, ktoré vyjadrujú názor, že tento je vinný, pričom jeho vinu ešte nevyslovil právoplatným odsudzujúcim rozsudkom súd.“ (Nález Ústavného súdu Slovenskej republiky vo veci vedenej pod sp. zn. III. ÚS 83/2001). Podľa žalobcu žalovaný neinformoval o skutočnostiach pravdivo, podstatné okolnosti zamlčal, v očiach čitateľa tak nemohla vzniknúť iná predstava ako tá, že útoky spáchal on, čitateľ si nemohol urobiť svoj vlastný obraz o opisovanej situácii a to výlučne z dôvodu na strane žalovaného. V tejto súvislosti poukázal na rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 3 Cdo 61/2000, uverejnený v časopise Zo súdnej praxe 1/2001 č. 2 s. 3, podľa ktorého: „Absencia dostatočného skutkového opisu deja do takej

miery, že to čitateľovi neumožňuje urobiť si vlastný úsudok vychádzajúci z pravdivých skutočností a tieto čitateľovi neznáme okolnosti môžu mať vplyv na právo chránené ustanovením § 11 a nasl. OZ, majú za následok, že v skutkovom deji opísané skutočnosti sú nepravdivé.“ K obsahu pojmu „účastník“ odvolateľ poukázal na to, že v konaní pred súdom prvej inštancie odkázal aj na význam tohto slova podľa online dostupného slovníka slovenského jazyka (slovník.juls.savba.sk), kde je uvedený: „účastník a mn. -ci m. kto sa na niečom zúčastňuje: ú. konferencie, zájazdu, ú-i povstania“ (odkázal na znenie tohto slovníka podľa časovo najaktuálnejšieho znenia Krátkeho slovníka slovenského jazyka 4 z r. 2003 - Krátky slovník slovenského jazyka. Red, J. Kačala - M. Pisárčiková - M. Považaj. 4, dopl. a upr. vyd. Bratislava: Veda 2003. 985 s. ISBN 80-224-0750-X (autorský kolektív: J. Doruľa, J. Kačala, M. Marsinová, I. Masár, S. Michalus, Š. Peciar, M. Pisárčiková, M. Považaj, V. Slivková, E. Smiešková, E. Tibenská, M. Urbančok). Odvolateľ poukázal aj na to, že účastníctvo je forma spáchania trestnej činnosti (§ 21 Trestného zákona) a teda pokiaľ by mal byť účastníkom predmetných skutkov, bol by pre takéto konanie aj odsúdený a prokurátor by určite nezastavil jeho trestné stíhanie. Ďalej dôvodil, že v konaní pred súdom prvej inštancie uvádzal, že je potrebné vychádzať z obsahu celého článku a v ňom uvedených informácií, pričom pri interpretácii jeho osoby ako účastníka nemožno abstrahovať od iného „spomenutia“ jeho osoby v texte článku: „O úrovni tých, čo uprostred Nitry terorizujú ľudí, svedčí fakt, že ich údajný vodca C. J.“. Tak s pojmom „účastník“ súvisiaca časť článku, v ktorej bol označený ako priamy účastník viacerých útokov („Priami účastníci útokov C. J....“), ako aj označenie jeho osoby ako „vodcu tých, ktorí terorizujú ostatných v centre mesta“ (O úrovni tých, čo uprostred Nitry terorizujú ľudí, svedčí fakt, že ich údajný vodca C. J.“) sú súčasťou toho istého článku, v oboch je spomínaný a jasne identifikovaný. Nemožno sa tak brániť, s ohľadom na všetky prítomné okolnosti, scestnou argumentáciou typu účastník útoku je ten, kto ho len videl, nie ten, kto priamo útok uskutočnil. Takúto argumentáciu však súd prvej inštancie od žalovaného prevzal. Podľa odvolateľa článok nemožno hodnotiť z pohľadu jeho jednotlivých častí bez ich spojitosti, ak sa totiž nachádzajú v tom istom článku a týkajú sa tej istej osoby, je zrejmé, že každý čitateľ si takéto informácie vzájomne prepojí. Aj súvisiaca rozhodovacia prax akcentuje potrebu vyhodnotenia článku ako celku vrátane jeho všetkých častí, nie „vypichnutím“ jednej vety a následne sa tváriac, že časti článku (navyše s uvedením mena a podobizne opakovane a zakrúžkovanej červeným zvýraznením pre vylúčenie prípadných „pochybností“) spolu nesúvisia. V tejto súvislosti poukázal na rozsudok Najvyššieho súdu Českej republiky sp. zn. 30 Cdo 332/2007, podľa ktorého: „Difamujúce tvrdenie zasahujúce do práva na ochranu osobnosti je nutné posúdiť nielen podľa použitých výrazov a formulácií, ale aj celkového dojmu, ktorý pôsobí s prihliadnutím na všetky súvislosti a okolnosti, za ktorých k tvrdeniu došlo.“ Odvolateľ vytýkal súdu prvej inštancie, že v rozsudku absentuje konkretizácia tých dôkazov a úvah, ktoré viedli súd prvej inštancie k tomu, aby ho označila za osobu obliekajúcu si neonacistické oblečenie (aké to vlastne je?) a najmä za prezentujúceho sa príslušnosťou k neonacistickým skupinám (toto dokonca v článku ani nebolo nikde presne konštatované, avšak je aj na podklade tohto jasné, aký záver si o osobe žalobcu súd po jeho prečítaní vyvodil, čo len podporuje odvolateľom uvádzaný záver, na základe ktorého si uplatňuje prostredníctvom predmetnej žaloby špecifikované práva)? Veď súd prvej inštancie ho vlastne odsúdil zo spáchania trestného činu (napr. v časti, kde uvádza: „Žalobca ako osoba, ktorá sa prezentovala svojou príslušnosťou k neonacistickým skupinám ...“) podľa ustanovení § 422, resp. § 421 zákona č. 300/2005 Z. z. Trestný zákon v znení neskorších predpisov, a to výrazne nad rámec toho, čo o jeho osobe je písané v predmetnom článku. Arbitrárnosť a svojvôľa v tejto súvislosti značne a nedôvodne prevláda nad potrebou zdôvodnenia súdom vyvođených záverov. Odvolateľ poukázal na to, že v priebehu konania opakovane uviedol, že nemá vedomosť o tom, že by kedykoľvek s vedomím učinil akékoľvek konanie, ktoré by bolo možné hodnotiť ako čo i len naznačenie podpory akémukoľvek hnutiu smerujúcemu k potláčaniu ľudských práv. Nikdy si neobliekol vec s tým, že by na nej mali byť zakázané symboly alebo motívy viažúce sa k porušovaniu práv iných. Ku konštatovaniu súdu prvej inštancie o absencii zlého úmyslu či pohnútky autora článku odvolateľ uviedol, že je úplne irelevantné, aký úmysel mal autor článku, akú vieru alebo pohnútku mal, keď písal článok. Posudzuje sa to, čo napísal. Súd prvej inštancie aj v tejto časti rozsudku podľa odvolateľa preukázal, že posudzoval odlišné kritériá než zákonné a bol vedený jedine svojou svojvôľou, ktorá nemá legálnu oporu. V tejto súvislosti poukázal na rozsudok Najvyššieho súdu Českej republiky sp. zn. 28 Cdo 2194/2002, podľa ktorého: „ Kto sa dopustil zásahu, nemôže sa zbaviť zodpovednosti ani dôkazom, že bol v omyle. Zásadne sa nemožno úspešne brániť žalobe na ochranu osobnosti tým, že žalovaný šíril iba také údaje, ktoré len sám počul.“ Odvolateľ dôvodil, že v konaní si neuplatňoval škodu v podobe ušlého zisku, ale predloženými dôkazmi preukazoval zásah do jeho osobnostných práv, práva na slobodnú voľbu povolania/podnikania, do ktorého žalovaný neoprávnene zasiahol. Pokiaľ ide o neexistenciu príčinnej súvislosti dôvodil, že práve kvôli predmetnému článku bola odrieknutá obchodná spolupráca, ktorú

už mal dohodnutú. Odvolateľ uviedol, že sa domáha nemajetkovej ujmy, keďže žalovaný zasiahol do viacerých čiastkových sfér jeho osobnosti (rodinný život, súkromný život - jeho rodina týmto bola rovnako dotknutá, na pojednávaní opakovane uviedol, že od nich bočili viacerí známi, stratili veľa kamarátov, na ulici ich so ženou zastavovali cudzí ľudia, ktorí článok čítali, slobodná voľba povolania ...), keď uverejnil o ňom nepravdivé informácie, že je vodcom tých, ktorí terorizujú ostatných v centre mesta Nitra, kde žije a že to bol on, kto útočil na p. S. (odvolateľ ho osobne nepozná, len z výsluchov v trestnom konaní), pričom ho vykreslil ako neonacistu. Tento obraz nenadobudol len on po prečítaní si predmetného článku, ale preukázane (napr. e-mailová komunikácia) ho nadobudli aj tretie osoby (súdu dôkazy predložil). Keď chcel ochrániť svoje práva, do ktorých neoprávnene žalovaný zasiahol, súd prvej inštancie všeobecne konštatovaniami a nesúvisiacimi úvahami mu toto znemožnil. Napriek predloženým dôkazom tieto vyhodnotil absolútne nepochopiteľne a namiesto konkrétneho poukázania na ním vyhodnotenú dôkazy (spôsob ich vyhodnotenia) a úvahy, ktorými sa riadil, len vágne zamietol ním uplatňované nároky. Odvolateľ konštatoval, že bol neoprávnene spojený s odsudzujúcou činnosťou, čím bolo zasiahnuté do jeho osobnostných práv, pre zásah do osobnostných práv stačí konanie spôsobilé znížiť dôstojnosť a vážnosť človeka, k zásahu došlo prostredníctvom celoslovensky čítaného média, čo samo o sebe vedie k zníženiu dôstojnosti. Odvolaciemu súdu navrhol rozsudok súdu prvej inštancie zmeniť a žalobe v celom rozsahu vyhovieť alebo zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. Odvolateľ si uplatnil aj náhradu trov konania.

3. K odvolaniu sa vyjadril žalovaný, uviedol, že sa v celom rozsahu stotožňuje s rozsudkom súdu prvej inštancie, považuje ho za vecne správny a dostatočne odôvodnený. Za vecne správny považuje aj právny záver súdu, v zmysle ktorého považuje súd žalobcu za jednoznačnú osobu verejného záujmu. V tejto súvislosti opätovne poukázal na nález Ústavného súdu Českej republiky, sp. zn. I. ÚS 453/03, podľa ktorého „Vecou verejnou je nielen všetka agenda štátnych inštitúcií, ako aj osôb pôsobiacich vo verejnom živote, t. j. napr. činnosť politikov, úradníkov, sudcov, advokátov, alebo kandidátov či čakateľov na tieto funkcie, vecou verejnou je aj umenie vrátane novinárskych aktivít a showbiznisu a ďalej všetko, čo na seba upútava verejnú pozornosť. Tieto záležitosti môžu byť verejne posudzované.“ Dôvodil, že aj podľa odbornej literatúry sú osobami verejného záujmu nielen politici, ale aj osoby verejne činné v rôznych oblastiach (napr. ekonomike, kultúre, športe a pod.), vo všeobecnosti osoby, ktoré na seba pútajú záujem verejnosti. Pokiaľ žalobca nesúhlasil so závermi súdu prvej inštancie, podľa ktorých sa prezentoval ako osoba hlásiaca sa k neonacistickým skupinám, žalovaný dôvodil, že žalobca sa prezentoval na verejnosti v tričku s označením „Národný odpor“, pričom podľa Konceptie boja proti extrémizmu na roky 2015 - 2019 sa Národný odpor Slovensko označuje za neformálne združenie s krajne pravicovou nacionalistickou orientáciou. Tento názor taktiež dopĺňa nález Ústavného súdu Českej republiky sp. zn. IV. ÚS 2011/10, zo dňa 28.11.2011, ktorý uvádza, že „Národní odpor je svým ideovým zaměřením a konkrétní projevy činností neonacistickou organizací, byť nikoliv formalizovanou, založenou na rasové a etnické nesnášenlivosti, xenofobii, antisemitismu a používání násilí vůči skupinám obyvatel“. Prepojenie českého a slovenského Národného odporu v kontexte neonacizmu je vyjadrené tvrdením, že vznik Národného odporu v Českej republike bol o niekoľko rokov neskôr nasledovaným vznikom Národného odporu na Slovensku. Rovnako poukázal na to, že žalobca mal na viacerých fotografiách odev s tematikou hnutí, ktorých spôsob konania smeruje k potlačaniu práv a slobôd občanov. Na odevе žalobcu je vyobrazený znak britskej kultovej neonacistickej hudobnej skupiny SKREWDRIVER. Znak tejto skupiny tvorí obrázok, na ktorom nesie orlica štylizovaný turnajový gotický štít s majuskulným švabachovým písmom S, ktorý patrí medzi znaky, či nápisy zakázané. Podľa žalovaného vzhľadom na uvedené možno konštatovať, že žalobca nosí odevy so znakom pravicovo extrémistických hnutí (znak hudobnej skupiny Skrewdriver, nápis hnutia Národný odpor) a teda svojim konaním môže napĺňať znaky skutkovej podstaty trestného činu prejav sympatie k hnutiu smerujúcemu k potlačeniu základných práv a slobôd podľa ust. § 422 ods. 1 Trestného zákona, v zmysle ktorého „kto verejne alebo na mieste verejnosti prístupnom, najmä používaním zástav, odznakov, rovnošiat alebo hesiel, prejavuje sympatie k skupine, hnutiu alebo ideológii, ktorá smeruje alebo v minulosti smerovala k potlačeniu základných práv a slobôd osôb, alebo ktorá hlása rasovú, etnickú, národnostnú, náboženskú nenávisť alebo nenávisť voči inej skupine osôb, potrestá sa odňatím slobody na šesť mesiacov až tri roky“. K tvrdeniu žalobcu v odvolaní, že z obsahu článku jasne vyplýva, že bol vykreslený ako páchatel, čím bola podľa jeho názoru jasne konštatovaná vina, keďže bol označený za priameho účastníka útokov na návštevníkov klubu Mariatchi žalovaný uviedol, že napádaný článok sa venoval téme vyšetrovania útokov na študentský bar Mariatchi v Nitre v októbri a decembri roku 2013, pri ktorom útočníci vybíjali okná, kopali hostí do hláv, mlátili ich a bili päšťami (dokonca aj ženy). Objasňovanie takejto závažnej trestnej činnosti je možné jednoznačne považovať za otázku verejného

záujmu. V tejto súvislosti poukázal na to, že žalobca bol v predmetnej veci obvinený zo spáchania trestného činu ublíženia na zdraví v súbehu s prečinom výtržníctva. Pokiaľ teda článok hovorí o tom, že žalobca bol jedným z účastníkov útokov (nie však útočník), ide o pravdivý výrok, ktorý má navyše základ aj vo vyšetrovacom spise. Ako sa uvádza na s. 15 uznesenia Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky č. k. XIV Gv 7/14/1000-58, žalobca sa na mieste činu nachádzal, a teda bol aj jedným z účastníkov vyššie uvedených útokov. Prezumpcia nevinu teda bola v článku riadne dodržaná. Podľa žalovaného použitie slovného spojenia „priamy účastník“ v súvislosti s osobou žalobcu bolo v tomto prípade na mieste. Pojem účastník totiž v žiadnom prípade nemožno stotožniť s pojmom páchatel'. Túto skutočnosť možno ilustrovať napríklad na prípade spôsobenia dopravnej nehody, kedy účastníkom dopravnej nehody nie je automaticky len tá osoba, ktorá nehodu spôsobila, zavinila (t.j. páchatel'). Účastníkom dopravnej nehody je rovnako aj ďalšia osoba, ktorá sa o vznik tejto nehody nejakým spôsobom nepričinila, no bola zúčastnená na nehodovej udalosti. Žalovaný pritom žalobcu v článku neoznačil ani za podozrivého, už vôbec nie za páchatel'a trestného činu, ako sa to snaží navodiť žalobca. Ten bol v článku označený iba za „účastníka“, čo však v žiadnom prípade nemôže znamenať tvrdenie, že sa žalobca mal dopustiť akejkoľvek trestnej činnosti. Tvrdenia žalobcu prezentované v žalobe ako aj vo vyjadrení tak zjavne predstavujú iba jeho subjektívne pocity, ktoré však nemajú žiaden základ v napádanom článku. Odvolaciemu súdu navrhol rozsudok súdu prvej inštancie potvrdiť a priznať mu nárok na náhradu trov konania v plnom rozsahu.

4. K vyjadreniu žalovaného sa vyjadril žalobca, podľa jeho názoru žalovaný vo vyjadrení neuviedol žiadne nové tvrdenia, resp. úvahy, s ktorými by sa žalobca nevysporiadal. Považoval za potrebné však poukázať na to, že súd prvej inštancie pri posúdení zásahu do jeho osobnostných práv nevykonal test proporcionality, vytvorený rozhodovacou praxou Európskeho súdu pre ľudské práva, akceptovanou rozhodovacou praxou v slovenskom právnom prostredí, primárne Ústavným súdom Slovenskej republiky, ktorý spočíva v hľadaní odpovedí na otázky KTO, O KOM, ČO, KDE, KEDY a AKO hovoril. Podľa žalobcu v prejednávanej veci ide o nasledovné odpovede. KTO ? Celoštátne čítaný týždenník Plus7dni (žalovaný ako vydavateľ). O KOM ? O jeho osobe, ktorá v tom čase už nemohla byť ani teoreticky považovaná za osobu verejného záujmu (v tejto rovine nebol produkovaný žiaden dôkaz, len ten, že žalobca 4 roky predtým kandidoval do parlamentu, nikdy však žiadnu verejnú funkciu nezastával a okrem uvedenej kandidatúry ani iným spôsobom sa o takúto neuchádzal). Nachádzal sa ako náhodne prítomná osoba na mieste, kde sa stal zločin, ktorého sa nijako nezúčastnil, čo potvrdili orgány činné v trestnom konaní. Nikdy nemal nič spoločné s ľuďmi, ktorí by terorizovali iných uprostred Nitry, už vôbec nie vodca takýchto ľudí alebo priamy účastník útoku na osoby, ktoré boli podľa skutkového opisu v predmetnom článku zranené (majiteľ a návštevníci baru v Nitre). ČO ? Názov článku („Terorizovaní. Nitra má roky problémy s neonacistami, štátne orgány zlyhávajú“), podľa obsahu ktorého je údajným vodcom tých (pozn. neonacistov podľa obsahu článku), ktorí uprostred Nitry terorizujú ľudí a tiež je priamym účastníkom útokov na návštevníkov a majiteľa baru v centre Nitry. Ide o nepravdivé a difamujúce informácie o jeho osobe, ktoré podstatným spôsobom zasiahli do viacerých čiastkových zložiek jeho osobnosti - česť, dôstojnosť, právo na súkromie, na rodinný život, na slobodnú voľbu povolania a podnikania (opakovane v konaní preukázaný priamy vplyv na jeho snahu o začatie podnikania, pričom v dôsledku novinového článku viacerí obchodní partneri ukončili spoluprácu výslovne s odkazom na spájanie jeho osoby s nacizmom a bitkármi, preukázané v konaní e-mailovou komunikáciou z predmetného obdobia). Rovnako boli zverejnené fotografie jeho osoby, navyše jeho tvár zvýraznená červeným krúžkom. KDE ? Článok v celoštátne čítanom týždenníku (t. j. hromadne distribuovaná informácia) - printovom periodiku (Plus 7 dní, Číslo 6, ročník 2014, vydané dňa 6.2.2014) a tiež na webovom sídle žalovaného <<http://www.w.plus-7-dni/domov/nitra-maneonacistami-problemy-roky-statne-organy-zlyhavaju.html>>. KEDY ? Článok vydaný dňa 6.2.2014. V tom čase uplynulo od jeho výslovne jedinej „verejnej aktivity“ v podobe kandidovania do parlamentu značné obdobie 4 rokov, počas ktorých osobou verejného záujmu nebol.

Rovnako to bolo v období, kedy sa snažil „rozbehnúť“ podnikanie a zvýšiť tým životnú úroveň svojej rodiny. Nepodarilo sa mu to však primárne z dôvodu zverejnenia jeho nedôvodne očierňujúceho článku. O tom, ako vyjadrenia žalovaného na jeho osobu vnímali aj tretie osoby svedčí to, čo nasledovalo po predmetnom článku. Jeho ženu zastavovali na ulici ľudia a pýtali sa jej, či bil ľudí v meste a prečo to robil, hovorili jej, že je nacista, fašista, kriminálnik, bitkár. Niektorí obchodní partneri po zverejnení uvedených nepravdivých tvrdení odmietli s ním ďalej spolupracovať, o čom súdu predložil aj dôkazy. Poukázal na výpis z obchodného registra jeho spoločnosti - CY Blue Slovakia s. r. o. (založená v roku 2012), ktorá sa pomaly rozbiehala, avšak predmetný článok jeho podnikateľské fungovanie takmer

znemožnil, stratil viaceré zákazky, nielen tie, ktoré už výslovne uviedol. V súvisiacom období sa mu narodila dcéra. Chcel jej zabezpečiť lepšie možnosti a to aj pomocou finančných prostriedkov, ktoré by vlastnou prácou zarobil. Pracuje ako kuchár a jeho príjmy sú nízke. Preto sa snažil začať podnikáť, čo sa mu spočiatku darilo. Zverejnením uvedeného článku však jeho spoločnosť prestala vykazovať akýkoľvek zisk. AKO? Podľa žalobcu nepravdivo a difamujúco. Z článku vyplýva, že je nacist, dokonca vodca neonacistov, bitkár a tyran. Takto to nevnímal len on po prečítaní predmetného článku, ale aj jeho okolie (jeho rodiny), obchodní partneri (preukázané e-mailovou komunikáciou). Podľa žalobcu nemožno žalovanému priznať akúkoľvek liberáciu v snahe o opieranie sa o scestnú interpretáciu slov „účastník“ a „údajne“, pretože skutkový záver po prečítaní článku je jasný a nepripúšťa akékoľvek pochybnosti. Poukázal na rozhodovaciu prax Ústavného súdu Slovenskej republiky, podľa ktorej „Aj v prípade, ak by súd odhliadol od použitého nedokonavého vidu slovesa „randiť“ v napadnutej formulácii a plne by prihliadol na argumentáciu odporcu ohľadom jazykového výkladu uvedeného slova je potrebné podotknúť, že opísanie skutkového deja spôsobom, ktorý čitateľovi neumožňuje z opisu deja urobiť si vlastný hodnotiaci úsudok, nemožno považovať za pravdivé. Uvedenie neúplného, resp. nepresného skutkového deja má potom za následok, že tento skutkový dej alebo opísaný pravdivo, a teda nie je pravdou. Ak potom na základe nepravdivého opisu skutkových okolností pisateľ článku vyjadril svoj hodnotiaci úsudok o skutočnostiach, ktorý môže zasiahnuť do práv chránených ustanovením § 11 a nasl. OZ, ide o úsudok ktorý neumožňuje čitateľovi urobiť si vlastný úsudok o veci vychádzajúci z pravdivých skutočností a môže mať preto za následok aj skreslenie hodnotiaceho úsudku čitateľom (14/2001 ZSP). Súd je toho názoru, že je nutné rešpektovať určité špecifiká bežnej periodickej tlače, určenej pre informovanie najširšej verejnosti, ktorá v určitých

prípadoch musí predovšetkým s ohľadom na rozsah jednotlivých príspevkov a čitateľský záujem - pristupovať k určitým zjednodušeniam (či skresleniam), a nie je možné bez ďalšieho tvrdiť, že každé zjednodušenie, či skreslenie musí nevyhnutne viesť k zásahu do osobnostných práv dotknutej osoby. Možno pripustiť určitú mieru zveličovania, ironizovania, či použitia relatívne ostrejších výrazov, ktoré by mohli byť za iných okolností považované za urážlivé. Táto miera je však limitovaná skutkovými okolnosťami uvedenými v článku, ktoré použitie týchto prostriedkov či výrazov umožňujú, t. z. musí mať základ v skutkovom deji, z ktorého vychádza. A hoci nie je možné trvať na absolútnej presnosti skutkových tvrdení a jednoznačnosti hodnotiacich úsudkov a klásť tak na novinárov vo svojich dôsledkoch nespĺniteľné nároky, je nevyhnutné sledovať, aby celkové vyznenie určitej informácie zodpovedalo pravde, čo v danom prípade podľa názoru súdu nebolo napísané“. (Uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky vo veci vedenej pod sp. zn. I. ÚS/416/2011). Záver testu je podľa odvolateľa taký, že žalovaný nezákonným spôsobom priamo zasiahol do práva na ochranu osobnosti žalobcu v jeho jednotlivých čiastkových zložkách, keď nad rámec akokoľvek prípustnej kritiky uverejnil nepravdivé a difamujúce tvrdenia, ktoré vážne poškodili žalobcu a jeho rodinu. Postup úvah súdu prvej inštancie s jednoduchým odkazom na novinárov ako strážnych psov bez hlbšej analýzy nemôže byť aprobovaný posúdením ako nie nezákonným, práve naopak, je potrebné takýto prístup odsúdiť. Zverejnenie podobizne osoby žalobcu, zvýraznenej červeným krúžkom v celoštátne čítanom periodiku s priamym vykreslením ako (neo)nacistu, bitkára, tyrana (dokonca vodcu takejto skupiny ľudí) bez náležitého skutkového základu je neprípustný zásah do ochrany osobnosti v demokratickej spoločnosti a je potrebné priznať poškodenej osobe zákonnú ochranu, ktorá jej prináleží a na ktorú je súd v takomto prípade výslovne povinný. Odvolateľ poukázal aj na rozhodovaciu prax Európskeho súdu pre ľudské práva, ktorý rozumne zvažujúc právo na ochranu osobnosti a právo na informácie citlivo posudzuje otázky možného trenia týchto dvoch práv: „Nepodložené obvinenie nezakladá príspevok k formovaniu verejného názoru, ktorý by bol hodný ochrany v demokratickej spoločnosti“ (Case of Barford v. Denmark. Sériá A, 1989, č. 149, § 31) a to ani vtedy, ak ide o spracovanie otázok vážneho verejného záujmu v tlači (Case of Bergens Tidende and Others v. Norway, rozsudok z 2. mája 2000 k sťažnosti č. 26132/95, s. 26, § 53).

5. K vyjadreniu žalobcu sa vyjadril žalovaný. Nesúhlasil s názorom odvolateľa, podľa ktorého súd prvej inštancie nevykonala test proporcionality. Podľa žalovaného súd prvej inštancie uvedený test vykonal, žalovaný sa s ním v celom rozsahu stotožňuje. Uviedol, že testom proporcionality sa posudzuje, ktoré právo má v okolnostiach konkrétneho prípadu väčšiu váhu a teda prednosť. Ide o to, či pri vzájomnom strete jedno z práv (ochrana osobnosti), nebolo neprimerane obmedzené na úkor druhého (sloboda tlače), čo sa týka kvantity zachovania práva, teda či z jedného práva nezostalo neprimerane málo vzhľadom na druhé právo. Poukázal na to, že súd prvej inštancie v bode 17. napádaného rozsudku konštatuje, že: „V prejednávanej veci ide o stretnutie práva na informácie a ich šírenie (čl. 26 Ústavy)

s právom na ochranu osobnosti (čl. 19 Ústavy), teda základných ústavných práv, ktoré stoja na rovnakej úrovni. Pre demokraciu, chápanú ako vládu ľudu, ľuďom a pre ľud, je životnou nutnosťou šírenie informácií, myšlienok a názorov, či už pochvalných alebo kritických preto, aby bola verejnosť zásobená všetkými dostupnými faktami nevyhnutnými na vyvolanie kvalitnej debaty vo veciach celospoločenského záujmu a následného utvárania názorov jednotlivcov alebo pre dosiahnutie konsenzu o konaní a obstarávaní vecí celospoločenského záujmu. Sloboda prejavu však nie je bezbrehá; ústavne zaručené právo vyjadrovať svoje názory je obsahovo obmedzené právami iných, najmä právami uvedenými v čl. 19 Ústavy. Kolízia oboch práv sa realizuje práve napríklad pri aplikácii § 11 a nasl. Občianskeho zákonníka v súvislosti s uplatňovaním občianskoprávnej ochrany osobnosti. Úlohou súdu bolo skúmať a prihliadať na všetky okolnosti prípadu tak, aby jednému právu nebola bezdôvodne daná prednosť pred právom druhým. Súd skúma mieru - intenzitu tvrdeného porušenia základného práva na ochranu osobnosti a to v kontexte so slobodou prejavu a právom na informácie, so zreteľom na požiadavku proporcionality uplatňovania týchto práv a ich ochranu a skúmal, či existovala príčinná súvislosť medzi nimi“. Žalovaný ďalej uviedol, že následne, po vykonaní testu proporcionality, v bode 22. rozsudku prvoinštančný súd správne skonštatoval, že: „Vykonaným dokazovaním súd teda dospel k záveru, že žalovaný svoje právo a povinnosť na šírenie informácií nerealizoval na úkor práv žalobcu na ochranu osobnosti“, čím za konkrétnej dôkaznej situácie a za konkrétnych skutkových okolností, dal prednosť právu žalovaného na slobodu prejavu, resp. stanovil, že pri realizovaní práva žalovaného na slobodu prejavu nebolo neprimerane obmedzené právo žalobcu na ochranu osobnosti. K tomuto konštatovaniu súd dospel na základe vykonaného dokazovania a úvah, ktoré podrobne rozoberá v rozsudku vrátane aspektov testu proporcionality. K otázke KTO žalovaný dôvodil, že prvoinštančný súd sa s uvedenou otázkou vysporiadal najmä v bode 21. rozsudku: „zverejnením článku žalovaný realizoval právo na slobodu prejavu plne v súlade s čl. 26 Ústavy Slovenskej republiky“. A následne v bode 22 rozsudku: „Vykonaným dokazovaním súd teda dospel k záveru, že žalovaný svoje právo a povinnosť na šírenie informácií nerealizoval na úkor práv žalobcu na ochranu osobnosti“. Žalovaný ďalej dôvodil, že je vydavateľom periodickej tlače. Ustanovenie Čl. 26 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky zaručuje slobodu tlače. Slobode prejavu sa Čl. 26 ods. 4 ústavy zaručuje osobitná ochrana (nález Ústavného súdu Slovenskej republiky, sp. zn. II. ÚS 28/96). Európsky súd pre ľudské práva zdôraznil, že: „Článok 10 nechráni iba podstatu vyjadrených myšlienok a informácií, ale takisto formu, prostredníctvom ktorej sú rozširované“ (pozri rozsudok vo veci Lehideux a Isorni proti Francúzsku z roku 1998). Voľba spravodajskej techniky je výlučným oprávnením tlače, pričom žiadny súd nemôže nahradiť novinárov pri stanovení spravodajskej techniky, ktorú majú použiť (prípady Jersild proti Dánsku z roku 1994 a Bergens Tidende a ďalší proti Nórsku z roku 2000). Vzhľadom na to, že médiá majú kľúčovú úlohu pri ochrane demokracie, treba prísne posudzovať každý zásah do slobody prejavu médií - „z judikatúry ESĽP jednoznačne vyplýva, že privilegované postavenie z hľadiska ochrany slobody prejavu patrí novinárom a masmédiám, a to zvlášť pri informovaní o veciach verejného záujmu“ (napr. rozsudok ESĽP Prager a Oberschlick v. Rakúsko z 26. apríla 1995, sťažnosť č. 1594/90, alebo rozsudok ESĽP Bladet Tromsø a Stensaas proti Nórsku z 20. mája 1999, sťažnosť č. 21980/93). Novinári majú (spoločenskú) povinnosť poskytovať informácie a myšlienky týkajúce sa všetkých záležitostí verejného záujmu a verejnosť má právo takéto informácie dostať. Novinárom je dokonca umožnené používať určitú mieru preháňania a provokácie. Vo vzťahu k uvedenému Ústavný súd konštatuje, že v posudzovanej veci je sťažovateľka vydavateľkou týždenníka P., v ktorom boli inkriminované články uverejnené. Sťažovateľka je v danom prípade teda „nosiťkou“ slobody prejavu, a preto sa na ňu vzťahuje zvýšená ochrana (privilegované postavenie) poskytovaná novinárom, resp. masmédiám, ktorú bolo potrebné pri rozhodovaní predmetnej veci zo strany všeobecných súdov primeraným spôsobom zohľadniť“. S otázkou O KOM sa prvoinštančný súd vysporiadal v bode 21. rozsudku: „Žalobca ako osoba, ktorá sa prezentovala svojou príslušnosťou k neonacistickým skupinám a v čase uverejnenia článku bola obvinená zo spáchania viacerých závažných trestných skutkov, je povinná strpieť aj kritiku svojho správania sa a teda aj nepríjemnú publicitu, pričom súd nezistil, že by táto kritika bola neprimeraná“. Následne v bode 21. rozsudku súd konštatoval: „Ako osoba uchádzajúca sa o verejnú politickú funkciu a osoba obvinená zo spáchania trestného činu bol jednoznačne osobou verejného záujmu.“ V bode 20. rozsudku súd taktiež konštatoval, že: „Zásadnou informáciou v tomto článku je, že útokov sa majú dopúšťať osoby hlásiace sa k ideológii neonacizmu, že centrom stretávania sa týchto osôb je podnik Walhala a charakteristika tohto podniku a neefektívnosť polície pri vyšetrovaní extrémizmu.“ Žalobca ako bývalý kandidát na poslanca do Národnej rady Slovenskej republiky a v čase vydania článku osoba vyšetrovaná a obvinená pre útok na bar Mariatchi, predstavoval a predstavuje osobu verejného záujmu, ktorá bola povinná strpieť zverejnenie informácií o svojej osobe. Žalovaný poukázal aj na rozhodovaciu prax. V zmysle nález Ústavného súdu Českej republiky, sp. zn.

I. ÚS 453/03: „Vecou verejnou je nielen všetka agenda štátnych inštitúcií, ako aj osôb pôsobiacich vo verejnom živote, t.j. napr. činnosť politikov, úradníkov, sudcov, advokátov, alebo kandidátov či čakateľov na tieto funkcie, vecou verejnou je aj umenie vrátane novinárskych aktivít a showbiznisu a ďalej všetko, čo na seba upútava verejnú pozornosť. Tieto záležitosti môžu byť verejne posudzované.“ Podľa odbornej literatúry sú osobami verejného záujmu nie len politici, ale aj osoby verejne činné v rôznych oblastiach (napr. ekonomike, kultúre, športe a pod.), vo všeobecnosti osoby, ktoré na seba pútajú záujem verejnosti. Uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. III. ÚS 385/2012, zo dňa 2.10.2012: „Dôvody odlišného vymedzenia hraníc možných zásahov do osobnostných práv u verejných osôb možno vidieť jednak v skutočnosti, že vstupom do verejného priestoru musia tieto osoby preukázať vyššiu mieru tolerancie, teda strpieť vyššiu mieru záujmu o ich osobu, a jednak v tom, že vďaka tomuto svojmu postaveniu majú tieto osoby väčšie možnosti prístupu do médií, teda väčšie možnosti oponovať novej kritike, než je to u osôb súkromných.“ Nález Ústavného súdu Slovenskej republiky, sp. zn. II. ÚS 44/00 zo dňa 5.1.2001: „Pri uplatňovaní týchto základných práv ide o vytvorenie primeranej rovnováhy medzi právom na informácie na strane jednej a právom na súkromie toho (tých), o ktorom sa informácie získavajú, pričom sa uznáva, že u osôb verejného záujmu dochádza k zúženiu priestoru ich súkromnej sféry, v dôsledku čoho sa primerane znižuje aj úroveň ochrany ich osobnostných práv.“ Rozsudok Najvyššieho súdu Českej republiky zo dňa 23.2.2012, sp. zn. 30 Cdo 2230/2010: „Pri kritike verejnej záležitosti vykonávanej verejne pôsobiacimi osobami, platí z hľadiska ústavného prezumpcie o tom, že ide o kritiku dovolenú. Ide o výraz demokratického princípu, o výraz participácie občianskej spoločnosti na veciach verejných. Ak má byť sloboda prejavu osoby kritizujúcej v takýchto veciach obmedzená rozhodnutím súdu, je potrebné, aby dotknutá osoba preukázala, že kritika nebola vyslovená v dobrej viere alebo nešlo o „fair“ kritiku. Pokiaľ ide o hodnotiace úsudky, aj prehánanie a nadsádzka, hoci by boli tvrdé, nerobia samy o sebe prejav nedovoleným. Ani neexistencia názoru kritika z hľadiska logiky a zaujatosť kritika nedovoľujú samej osobe urobiť záver, že kritik vybočil z prejavu, ktorý možno označiť za fair.“ Pokiaľ ide o otázku ČO žalovaný uviedol, že prvoinštančný súd v bode 20. rozsudku uznal, že udalosť, ktorou sa článok zaoberal, jednoznačne bola témou verejného záujmu a s otázkou sa vysporiadal nasledovne: „Predmetom článku je téma všeobecného záujmu - trestná činnosť páchaná skupinami obyvateľov, konkrétne útokov na študentský bar Mariatchi v Nitre a kritika orgánov štátu v súvislosti s vyšetrovaním týchto a iných podobných útokov, pričom téma je dlhodobo medializovaná. Zásadnou informáciou v tomto článku je, že útokov sa majú dopúšťať osoby hlásiace sa k ideológii neonacizmu, že centrom stretávania sa týchto osôb je podnik Walhala a charakteristika tohto podniku a neefektívnosť polície pri vyšetrovaní extrémizmu.“ Žalovaný poukázal na to, že napádaný článok sa venoval téme vyšetrovania útokov na študentský bar Mariatchi v Nitre v októbri a decembri roku 2013, pri ktorom útočníci vybijali okná, kopali hostí do hláv, mlátili ich a bili päšťami (dokonca aj ženy). Objasňovanie takejto závažnej trestnej činnosti je možné jednoznačne považovať za otázku verejného záujmu, čo potvrdzuje aj nález Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. IV. ÚS 107/2010, z 28. októbra 2010, podľa ktorého „Vecou verejnou, ako už bolo uvedené, je nesporne aj činnosť štátnych orgánov vrátane orgánov činných v trestnom konaní. Existuje preto verejný záujem na tom, aby verejnosť dostala informácie týkajúce sa ich činnosti.“ Uverejnením predmetného článku tak žalovaný iba naplnil jeden zo základných účelov tlače, a to informovanie verejnosti o otázkach legitímneho verejného záujmu. Predmetnej téme sa navyše venovali takmer všetky spravodajské médiá na Slovensku. V zmysle súdnej praxe Ústavného súdu Českej republiky sa za verejnú vec považuje všetko, čo na seba púta pozornosť, teda: „Vecou verejnou je nielen všetka agenda štátnych inštitúcií, ako aj osôb pôsobiacich vo verejnom živote, t. j. napr. činnosť politikov, úradníkov, sudcov, advokátov alebo kandidátov či čakateľov na tieto funkcie; vecou verejnou je aj umenie vrátane novinárskych aktivít a showbiznisu a ďalej všetko, čo na seba upútava verejnú pozornosť. Tieto verejné záležitosti môžu byť verejne posudzované“. V prípade informovania verejnosti o otázkach verejného záujmu, ktorou vyššie spomenutá udalosť jednoznačne bola, majú médiá ústavou, ako aj medzinárodnými zmluvami stanovenú povinnosť chrániť záujmy verejnosti týkajúce sa kontroly otázok verejného záujmu. V tejto súvislosti žalovaný poukázal na právny názor ESLP, že v prípade médií ako „strážnych psov“ demokracie sú všeobecné súdy povinné zdržať sa takých opatrení, ktoré majú zmrazujúci vplyv na tlač a ktoré môžu odradiť od šírenia informácií o otázkach legitímneho verejného záujmu (prípady Jersild proti Dánsku z roku 1994). Žalovaný ďalej uviedol, že s otázkou AKO sa konajúci súd vysporiadal v bodoch 18, 21 a 22 rozsudku: „18. ... Najčastejšou formou zásahu sú skutkové tvrdenia a hodnotiace úsudky a to za splnenia podmienky, že ide o porušenie neoprávnené, protiprávne. Skutkové tvrdenia majú povahu objektívnu, hodnotiace úsudky sú vždy subjektívne, lebo vyjadrujú názor toho, kto úsudok prednáša. Je potrebnérobiť rozdiel medzi kritikou a neoprávneným zásahom, pričom rozdiel medzi nimi je potrebné vidieť v rozhodujúcom hľadisku pravdivosti, vernosti, objektívnosti a cieľa, ktorý je konkrétnym

prejavom sledovaný. Zákonná ochrana je teda daná, len ak vytykané prejavy sú neoprávneným zásahom do práva na ochranu osobnosti, sú zásadne nepravdivé, alebo pravdu skresľujúce a ak takýto zásah je objektívne spôsobilý narušiť alebo ohroziť práva chránené ustanovením § 11 OZ. Nemožno priznať právo na ochranu občanovi, ktorý konal protispoločensky a publikácia takýchto skutočností je kritikou a oprávneným zásahom proti spoločenským nešvárom, pričom kritika je oprávnená ak nie sú prekročené medze vecnej kritiky (opierajúcej sa o pravdivé skutočnosti) a ak je primeraná obsahom i formou. Preto bolo úlohou súdu zistiť, či uverejnením článku došlo k rozširovaniu nepravdivých údajov, spôsobilých zasiahnuť do práva na ochranu osobnosti, pričom bolo potrebné prihliadať na významnú skutočnosť, či celkové vyznenie informácií v uverejnených článkoch zodpovedali pravde.“

„21. ... Pokiaľ ho autor článku označil za údajného vodcu neonacistov s prezývkou Q., toto spojenie je možné považovať za polemický výrok a hodnotiaci úsudok autora, ktorý má vecný základ v skutočných dejoch. Autor mal o žalobcovi objektívne informácie od svedkov útoku, od polície, z verejných zdrojov na internete, z ktorých je nesporné, že žalobca sa prezentoval v oblečení s označením skupín propagujúcich neonacizmus, že sa minimálne od roku 2008 zúčastňoval na pochodoch organizovaných extrémistickými skupinami na Slovensku, rovnako aj o spojení žalobcu s klubom Walhala, keď bola verejne dostupná informácia, že bol administrátorom webovej stránky tohto klubu (v tom čase). Rovnako je pravdivá informácia, že žalobca bol priamym účastníkom útokov. ... Ak je potom spájaný s neonacistami, sám svojou prezentáciou toto vyvolal. Za vyslovene nepravdivé súd považoval jeho tvrdenie, že nemal s klubom Walhala a jeho vedením nič spoločné. Toto jeho tvrdenie absolútne vyvracia jeho vlastná výpoveď pred vyšetrovateľom ako je citovaná v uznesení Generálnej prokuratúry (odsek 12. tohto rozsudku), kde sám uvádza, že na Silvestra 2013 bol prevádzkarom v klube, že klub zatváral o 3.00 hod. Z tejto výpovede tiež vyplýva, že v danom čase bol na mieste útoku (dokonca mal fyzický stret s ďalšou osobou), opísal, kto napadol p. S. a aj, že potom čo tento ležal na zemi, z miesta odišiel. Je teda pravdivé tvrdenie, že bol priamym účastníkom útokov, v čase uverejnenia článku bol pre útok obvinený. Nič na pravdivosti tohto tvrdenia nemení fakt, že v júli 2015 bolo trestné stíhanie voči nemu zastavené, keď bolo preukázané, že útok na p. S. nespáchal on. Nebol preukázaný zlý úmysel, či zlá pohnútky na strane autora článku, nesúlad s novinárskou etikou, či nekonanie v dobrej viere. Súd dospel k záveru, že zobrazenie fotografie navrhovateľa v článku bolo v súlade s ustanovením § 12 ods. 3 OZ vykonané primeraným spôsobom v rámci zákonnej spravodajskej licencie, fotografia bola získaná z verejne prístupných zdrojov a jej uverejnenie vecne a tématicky ilustruje účel článku.“

„22. Vykonaným dokazovaním súd teda dospel k záveru, že žalovaný svoje právo a povinnosť na šírenie informácií nerealizoval na úkor práv žalobcu na ochranu osobnosti. Keďže súd uverejneným článkom nezistil neoprávnenosť zásahu do občianskej cti žalobcu, nie sú dané predpoklady pre použitie prostriedkov ochrany v zmysle § 13 OZ a už vôbec pre priznanie nemajetkovej ujmy podľa § 13 ods. 2 OZ. Nie je preukázaním zníženia dôstojnosti žalobcu v značnej miere skutočnosť, že viacerí jeho obchodní partneri v dôsledku uverejneného článku vypovedali s ním spoluprácu najmä preto, že nebol preukázaný neoprávnený zásah, keďže informácie v článku neboli nepravdivé, pričom žalobca nepreukázal príčinnú súvislosť medzi článkami a vznikom nemajetkovej ujmy, ale vyčíslil len škodu - ušlý zisk. Z uvedených dôvodov súd žalobu v celom rozsahu zamietol.“ S otázkou KEDY sa konajúci vysporiadal v bode 21. rozsudku keď konštatoval: „V konaní bolo preukázané, že žalobca v roku 2010 kandidoval do Národnej rady SR na kandidátke kontroverznej strany Ľudová strana Naše Slovensko a že v čase zverejnenia článku bol osobou vyšetrovanou a obvinenou pre útok na bar Mariatchi dňa 1.1.2014. ... “. „Je teda pravdivé tvrdenie, že bol priamym účastníkom útokov, v čase uverejnenia článku bol pre útok obvinený. Nič na pravdivosti tohto tvrdenia nemení fakt, že v júli 2015 bolo trestné stíhanie voči nemu zastavené, keď bolo preukázané, že útok na p. S. nespáchal on“. Čo sa týka časovej súvislosti zverejnenia informácie, žalovaný poukázal na to, že verejnosť má právo na aktuálne informácie, a to najmä o veciach verejného záujmu. Oneskorené zverejnenie informácie spravidla znamená stratu jej hodnoty a významu. V prospech osoby realizujúcej slobodu prejavu, teda žalovaného je skutočnosť, že k zverejneniu informácií došlo v krátkom čase od ich získania, ako aj skutočnosť, že vecná kritika bola predmetom verejného záujmu. Podobne napr.: „V súvislosti s týmto zistením ústavný súd zastáva názor, v zmysle ktorého vyznieva v prospech sťažovateľa realizujúceho svoje právo na slobodu prejavu skutočnosť, že k vysloveniu inkriminovaného výroku došlo v krátkom čase od získania uvedených informácií, ako aj skutočnosť, že uverejnená kritika bola vecne previazaná s obsahovým zameraním celého zasadnutia mestského zastupiteľstva mesta P.“ K otázke KDE žalovaný uviedol, že ide o priestor, v akom došlo k zverejneniu informácií. „Vo všeobecnosti platí, že čím hromadnejšie sa informácia distribuuje, tým vyššia je ochrana osobnostných práv. Sporný článok bol uverejnený v denníku SME, ktorý má celoslovenskú pôsobnosť a vysoký náklad.

Rovnako nezanedbateľnou je aj skutočnosť, že inkriminovaný článok je (bol) prístupný širokej verejnosti prostredníctvom internetu a internetovej stránky www.sme.sk. V danom prípade je však nutné vnímať kritérium miesta zaznenia sporných výrokov v spojení s kritériom ich autora. Ak je ich autorom novinár, tak jeho privilegované postavenie do určitej miery neutralizuje kritérium miesta ich zaznenia.“ V bode 17. rozsudku sa uvádza, kde mala byť informácia zverejnená: „Žalobca, v konaní zastúpený advokátom, sa domáhal ochrany svojej cti za uverejnenie informácií v hromadnom informačnom prostriedku ...“. Žalovaný zotrval na svojom návrhu, aby odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v celom rozsahu potvrdil.

6. Ďalšie vyjadrenia do spisu doložené neboli.

7. Odvolací súd preskúmal vec, súc pritom viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 470 ods. 1, ods. 2, § 379, § 380 ods. 1 C.s.p.), túto prejednal bez nariadenia pojednávania, keďže neboli splnené zákonné podmienky pre jeho nariadenie (nebolo potrebné doplniť, resp. zopakovať dokazovanie, nevyžaduje to dôležitý verejný záujem; § 385 ods. 1 C.s.p.) a dospel k záveru, že odvolaniu žalobcu nemožno priznať úspech. Rozsudok verejne vyhlásil dňa 30. novembra 2022; o termíne verejného vyhlásenia rozsudku boli strany sporu, ich právni zástupcovia upovedomení zákonným spôsobom (§ 378 ods. 1, § 219 ods. 1, ods. 3, § 385 ods. 1 C.s.p.). Rozsudok súdu prvej inštancie v celom rozsahu potvrdil (§ 387 ods. 1, ods. 2, ods. 3 C.s.p.).

8. Podľa § 387 ods. 1 C.s.p. odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne.

9. Podľa § 387 ods. 2 C.s.p. ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

10. S poukazom na vyššie citované ustanovenie § 387 ods. 2 C.s.p., prihliadajúc na obsah súdneho spisu a z neho vyplývajúci skutkový stav, sa odvolací súd, nezistiac v procesnom postupe súdu prvej inštancie žiadne vady, v celom rozsahu po skutkovej a právnej stránke stotožňuje s dôvodmi jeho rozsudku, ktorým žalobu žalobcu zamietol. Súd prvej inštancie vykonal vo veci dostatočné dokazovanie, ktorého výsledky aj náležite v súlade s § 191 C.s.p. zhodnotil, na skutkové zistenia aplikoval správne právne predpisy, z vykonaného dokazovania vyvodil správny právny záver a svoje rozhodnutie aj podrobne a náležite v súlade s § 220 ods. 2 C.s.p. odôvodnil. V odôvodnení svojho rozsudku sa súd prvej inštancie vysporiadal so všetkými okolnosťami, na ktorých založil svoje rozhodnutie, a ktoré boli pre posúdenie veci a rozhodnutie podstatné. Zaoberal sa podstatnými tvrdeniami sporových strán, vyhodnotil, ktoré nimi tvrdené skutočnosti mal za preukázané, a ktoré nie, pričom všetky svoje závery riadne zdôvodnil. Z odôvodnenia rozhodnutia vyplýva vzťah medzi skutkovými zisteniami a úvahami pri hodnotení dôkazov na strane jednej a právnymi závermi na strane druhej. Súd prvej inštancie neporušil ani právo sporových strán na spravodlivý proces, keďže v hodnotení skutkových zistení neabsentuje žiadna relevantná skutočnosť alebo okolnosť, naopak súd prvej inštancie ich náležitým spôsobom v celom súhrne posúdil a aj podrobne vyhodnotil. Vo svojej argumentácii obsiahnutej v odôvodnení napadnutého rozhodnutia bol presvedčivý, jeho rozhodnutie je konzistentné a jeho argumenty podporujú príslušný záver o zamietnutí žaloby. S odôvodnením rozhodnutia súdom prvej inštancie sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje a konštatuje jeho správnosť (§ 387 ods. 2 C.s.p.). Keďže v takomto prípade nie je potrebné dôvody už vyslovené opakovať, v ďalšom na ne iba poukazuje a vyjadri sa len k odvolacím námietkam žalobcu.

11.1. Odvolateľ v odvolaní namietal záver súdu prvej inštancie, že ho možno považovať za osobu verejného záujmu, keďže kandidoval do Národnej rady Slovenskej republiky. Poukázal na to, že do uvedenej inštitúcie kandidoval štyri roky pred uverejnením článku, nikdy predtým ani potom sa o žiadnu verejnú funkciu neuchádzal. Odvolací súd považuje za potrebné zdôrazniť, že „poslaním tlače je nepochybne šíriť informácie a myšlienky o otázkach verejného záujmu, pričom zároveň je nespochybniteľným právom verejnosti takéto informácie prijímať (dostať)“ (nález Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. IV. ÚS 36/2018, zo dňa 7.2.2019). Zároveň odvolací súd, obdobne ako žalovaný, v tejto súvislosti poukazuje na nález Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. II. ÚS 692/2017, zo dňa 30.1.2019, podľa ktorého „Vecou verejnou je nielen všetka agenda štátnych orgánov

či štátnych inštitúcií, ale aj osôb pôsobiacich vo verejnom živote, napr. činnosť politikov, úradníkov, sudcov, advokátov alebo kandidátov či čakateľov na tieto funkcie, vecou verejnou je aj umenie vrátane novinárskych aktivít a šoubiznisu a všetko, čo na seba upútava verejnú pozornosť. Tieto verejné záležitosti môžu a majú byť verejne posudzované.“ Článok, v súvislosti s ktorým sa žalobca domáha ochrany svojich osobnostných práv, sa venoval téme neonacizmu ako aj téme páchania násilnej trestnej činnosti, čo nepochybne sú témy verejného záujmu. Ak bol žalobca v súvislosti s násilnou činnosťou, ktorá bola predmetom dotknutého článku, obvinený a v minulosti kandidoval za poslanca Národnej rady Slovenskej republiky, aj podľa názoru odvolacieho súdu ho je potrebné považovať za osobu verejného záujmu, ktorej činnosť púta verejnú pozornosť.

11.2. Odvolateľ ďalej namietal, že v článku bol vykreslený ako páchatel, je v ňom konštatovaná jeho vina, keď bol označený za priameho účastníka útokov na návštevníkov klubu Mariatchi. Odvolací súd predovšetkým poukazuje na to, že v dotknutom článku bol žalobca označený za účastníka útokov, nie páchatela. Zároveň je potrebné poukázať na to, ako vyplýva z uznesenia Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky, trestný odbor, zo dňa 31.7.2015, sp. zn. XIV Gv 7/14/1000-58 (č. l. 19 a nasl. spisu), že dňa 10.1.2014 vydal poverený príslušník Policajného zboru v Nitre uznesenie sp. zn. ČVS: ORP-5/NR-NR-214, ktorým začal trestné stíhanie vo veci prečinu ublíženia na zdraví a prečinu výtržníctva. Dňa 28.1.2014 vydal vyšetrovateľ odboru kriminálnej polície Okresného riaditeľstva Policajného zboru v Nitre uznesenie, sp. zn. ORP-216/1-VYS-NR-214, ktorým vzniesol obvinenie za zločin ublíženia na zdraví a prečin výtržníctva voči konkrétnym osobám. Voči žalobcovi bolo pre zločin ublíženia na zdraví a prečin výtržníctva vznesené Krajským riaditeľstvom Policajného zboru v Nitre, odbor kriminálnej polície, obvinenie uznesením zo dňa 7.2.2014, sp. zn. KRP-216/1-VYS-NR-2014. Výrok použitý v článku, označujúci žalobcu za účastníka útokov, mal tak reálny základ vo vyšetrovacom spise, žalobca sa nachádzal na mieste útoku, ktorý bol predmetom vyšetrovania orgánov činných v trestnom konaní, nebol označený za páchatela, zo strany žalovaného tak nedošlo k narušeniu princípu prezumpcie neviny.

11.3. Pokiaľ odvolateľ namietal, že bol označený za údajného vodcu tých, ktorí terorizujú ľudí, odvolací súd sa stotožňuje so záverom súdu prvej inštancie, že ide o polemický výrok, ktorý vylučuje zásah do osobnostných práv (nález Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. IV. ÚS 107/2010). Odvolací súd poukazuje na to, že podľa Krátkeho slovníka slovenského jazyka 4 z r. 2003 - Krátky slovník slovenského jazyka. Red, J. Kačala - M. Pisárčiková - M. Považaj. 4, dopl. a upr. vyd. Bratislava: Veda 2003. 988 s. ISBN 80-224-0750-X (autorský kolektív: J. Doruľa, J. Kačala, M. Marsinová, I. Masár, S. Michalus, Š. Peciar, M. Pisárčiková, M. Považaj, V. Slivková, E. Smiešková, E. Tibenská, M. Urbančok) slovo „údajný“ znamená „domnelý“, „zdanlivý“, pričom autor článku netvrdil, že žalobca je skutočným vodcom skupiny, o ktorej článok informuje.

11.4. Odvolateľ vytýkal súdu prvej inštancie, že v rozsudku absentuje konkretizácia tých dôkazov a úvah, ktoré viedli súd prvej inštancie k tomu, aby ho označila za osobu obliekajúcu si neonacistické oblečenie. V prvom rade odvolací súd považuje za potrebné poukázať na to, že súd prvej inštancie v odôvodnení rozhodnutia uviedol, že autor článku mal o žalobcovi informácie „z verejných zdrojov na internete, z ktorých je nesporné, že žalobca sa prezentoval v oblečení s označením skupín propagujúcich neonacizmus,“. Zároveň je potrebné konštatovať, že na č. l. spisu 76, 77 sa nachádzajú fotografie žalobcu v tričku „Národný odpor“, doložené ako dôkaz do spisu žalovaným. Ako uviedol žalovaný vo svojom vyjadrení k odvolaniu žalobcu, v náleze Ústavného súdu Českej republiky sp. zn. IV. ÚS 2011/10, zo dňa 28.11.2011, sa uvádza, že „Národní odpor je svým ideovým zaměřením a konkrétní projevovanou činností neonacistickou organizací, byť nikoliv formalizovanou, založenou na rasové a etnické nesnášenlivosti, xenofobii, antisemitismu a používání násilí vůči skupinám obyvatel“. Podľa vyjadrenia žalovaného „Prepojenie českého a slovenského Národného odporu v kontexte neonacizmu je vyjadrené tvrdením, že vznik Národného odporu v Českej republike bol o niekoľko rokov neskôr nasledovaným vznikom Národného odporu na Slovensku.“ V bode 6. odôvodnenia rozhodnutia súd prvej inštancie uviedol, že vykonal dokazovanie, okrem iného, článkami o osobe žalobcu a jeho fotografiami uverejnenými na internetových stránkach, preto nemožno súhlasiť s odvolacou námietkou žalobcu o absencii konkretizácie dôkazov v odôvodnení súdneho rozhodnutia.

11.5. Ku konštatovaniu súdu prvej inštancie o absencii zlého úmyslu či pohnútky autora článku odvolateľ namietal, že je úplne irelevantné, aký úmysel mal autor článku, akú vieru alebo pohnútku mal, keď písal článok, posudzuje sa to, čo napísal. Odvolateľ poukázal na rozsudok Najvyššieho súdu Českej republiky sp. zn. 28 Cdo 2194/2002. V uvedenej súvislosti odvolací súd považuje za potrebné zdôrazniť, že žalovaný je vydavateľom týždenníka, v ktorom bol dotknutý článok uverejnený, je teda „nositeľom“ slobody prejavu, preto sa na neho vzťahuje zvýšená ochrana (privilegované postavenie) poskytovaná novinárom, resp. masmédiám, ktorú je potrebné pri rozhodovaní predmetnej

veci primeraným spôsobom zohľadniť. Odvolací súd poukazuje na nález Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. III. ÚS 691/2016, zo dňa 28.2.2017, podľa ktorého „Sloboda prejavu ako právo slobodne vyjadrovať svoje názory akýmkoľvek možným spôsobom patrí každému. Podľa judikatúry ESLP, ktorú ústavný súd konštantne zohľadňuje vo svojej rozhodovacej činnosti, sloboda prejavu predstavuje jeden zo základných pilierov demokratickej spoločnosti a jednu zo základných podmienok jej rozvoja a sebarealizácie jednotlivca. Uplatňuje sa nielen vo vzťahu k informáciám a myšlienkam, ktoré sa prijímajú priaznivo, resp. sa pokladajú za neurážlivé a neutrálne, ale aj k tým, ktoré urážajú, šokujú alebo znepokojujú štát alebo časť obyvateľstva. Vyžaduje si to pluralizmus, znášateľnosť a veľkorysosť, bez ktorých nemožno hovoriť o demokratickej spoločnosti. To znamená, že každá formalita, podmienka, obmedzenie alebo sankcia uložená v tejto oblasti musí byť primeraná zákonnosti sledovaného cieľa (Handyside v. Spojené kráľovstvo, sťažnosť č. 5493/72, rozsudok zo 7.12.1976, § 49). V citovanom náleze sa ďalej uvádza „Obmedzenie akéhokoľvek základného práva alebo slobody, a teda aj slobody prejavu možno považovať za ústavne akceptovateľné len vtedy, ak ide o obmedzenie, ktoré bolo ustanovené zákonom, resp. na základe zákona, zodpovedá niektorému ustanovenému legitímnemu cieľu a je nevyhnutné v demokratickej spoločnosti na dosiahnutie sledovaného cieľa, t. j. ospravedlňuje ho existencia naliehavej spoločenskej potreby a primerane (spravodlivo) vyvážený vzťah medzi použitými prostriedkami a sledovaným cieľom, t. j. musí ísť o obmedzenie, ktoré je v súlade so zásadou proporcionality (m. m. I. ÚS 4/02, I. ÚS 36/02, I. ÚS 193/03)“. V náleze je uvedené „Z judikatúry ESLP vyplýva, že privilegované postavenie z aspektu ochrany slobody prejavu patrí novinárom a masmédiám, a to zvlášť pri informovaní o nežiaducich javoch v spoločnosti, ktoré sú stredobodom verejného záujmu (napr. rozsudok ESLP Prager a Oberschlick v. Rakúsko z 26.4.1995, rozsudok ESLP Bladet Troms a Stensaas proti Nórsku z 20.5.1999). V právnom štáte sa nesmie zabúdať na nezastupiteľnú úlohu tlače. Sloboda tlače poskytuje verejnosti najlepší prostriedok na odhaľovanie a formovanie názorov na veci verejné. Novinári majú povinnosť poskytovať informácie a myšlienky týkajúce sa všetkých záležitostí verejného záujmu a verejnosť má právo takéto informácie dostávať.“ „...Aj ESLP poukazuje na špecifickú a dôležitú úlohu médií, osobitne zdôrazňujúc úlohu tlače s tým, že hoci nemôže prekračovať určité hranice, predovšetkým so zreteľom na ochranu povesti a práv iných, resp. nutnosť zabrániť úniku dôverných informácií, prislúcha jej oznamovať (pri súčasnom rešpektovaní jej povinností a zodpovednosti) informácie a myšlienky nielen o všetkých politických otázkach, ale aj o ostatných témach všeobecného záujmu (Fressoz a Roire proti Francúzsku, rozsudok z 21.1.1999, De Haes a Gijssels proti Belgicku, rozsudok z 24.2.1997, Bladet Troms a Stensaas proti Nórsku z 20.5.1999). V rozhodnutí Thorgeir Thorgeison v. Island z 25.6.1992 ESLP uviedol: „Hoci tlač nesmie prekročiť hranice stanovené medzi iným za účelom „ochrany povesti iných“, je napriek tomu jej povinnosťou poskytovať informácie a myšlienky o veciach verejného záujmu. Nielenže má tlač povinnosť poskytovať takéto informácie, ale aj verejnosť má právo tieto informácie dostať. Ak by to bolo inak, tlač by nebola schopná plniť svoju kľúčovú úlohu „verejného strážneho psa“. Odvolací súd opätovne zdôrazňuje, že dotknutý článok sa nepochybne týkal závažných tém verejného záujmu, ústavné právo na slobodu prejavu a informácie má preto prednosť pred ústavným právom na ochranu osobnosti.

11.6. Odvolateľ v odvolaní dôvodil, že v konaní si neuplatňoval škodu v podobe ušlého zisku, ale predloženými dôkazmi preukazoval neoprávnený zásah do jeho osobnostných práv (práva na rodinný a súkromný život ako aj práva na slobodnú voľbu povolania/podnikania) zo strany žalovaného, v dôsledku čoho si uplatnil nemajetkovú ujmu. Odvolací súd v tejto súvislosti poukazuje na to, že súd prvej inštancie dospel k záveru o absencii neoprávnenosti zásahu do osobnostných práv žalobcu zo strany žalovaného, ktorý uverejneným dotknutého článku realizoval svoje právo slobody prejavu. Neboli preto dané predpoklady pre použitie prostriedkov ochrany podľa § 13 Občianskeho zákonníka (bod 22. odôvodnenia rozhodnutia súdu prvej inštancie), s ktorým záverom sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje.

11.7. Vo vyjadrení k vyjadreniu žalovaného k odvolaniu žalobcu odvolateľ vytýkal súdu prvej inštancie, že nevykonal test proporcionality. Odvolací súd poukazuje predovšetkým na to, že uvedená námietka bola uplatnená po uplynutí zákonnej lehoty na odvolanie a zároveň uvádza, totožne so žalovaným, že nesúhlasí s uvedeným názorom odvolateľa. I keď to nie je v rozhodnutí súdu prvej inštancie celkom explicitne vyslovené, vykonal tento vo svojom rozhodnutí test proporcionality, ako to uviedol vo vyjadrení k vyjadreniu žalobcu aj žalovaný (č. I. 302 až 305 spisu, bod 5. odôvodnenia tohto rozhodnutia) a obsahovo sa vysporiadal so všetkými otázkami kladenými v teste. Odvolací súd uvádza, že sa v celom rozsahu stotožňuje s obsahom tohto vyjadrenia žalovaného, na ktoré poukazuje, pričom podrobná analýza odôvodnenia rozhodnutia súdu prvej inštancie z pohľadu vykonania testu proporcionality by

bola len zopakovaním konštatovaní, ktoré uviedol vo svojom vyjadrení žalovaný (bod 5. odôvodnenia tohto rozhodnutia).

12. Odvolateľ podal odvolanie proti rozsudku súdu prvej inštancie v celom jeho rozsahu, teda aj proti výroku súdu prvej inštancie, ktorým tento žalovanému priznal nárok na náhradu trov konania. Odvolací súd ako vecne a právne správny potvrdil aj výrok súdu prvej inštancie o nároku žalovaného na náhradu trov konania, keďže tento bol v konaní procesne plne úspešný, má preto nárok na náhradu trov konania podľa § 255 ods. 1 C.s.p., v spojení s § 262 ods. 1 C.s.p.

13. O trovách odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 396 ods. 1, § 255 ods. 1, v spojení s § 262 ods. 1 C.s.p. Žalovanému, ktorý mal v odvolacom konaní plný úspech, priznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %. V zmysle § 262 ods. 2 C.s.p. o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

14. Odvolací súd prijal rozhodnutie jednohlasne (§ 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z.z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom od 1.5.2011; § 393 ods. 2 C.s.p.).

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon § 419 C.s.p.) prípušťa

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 C.s.p.).

(1) Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

(2) Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 C.s.p.).

(1) Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).

(2) Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 C.s.p.).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 C.s.p.).

(1) Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

(2) Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 C.s.p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C.s.p.).

(1) Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

(2) Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 C.s.p.).

(1) Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení.

(2) Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 C.s.p.).

(1) Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci.

(2) Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 C.s.p.).

Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prvej inštancie alebo pred odvolacím súdom (§ 433 C.s.p.).

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 C.s.p.).

V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania (§ 435 C.s.p.).